

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, v inozemstvu 140 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, neizbrani
pisma se ne sprejemajo. Uredništvu
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cerkveni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Delo Venizelosa

(Od našega dopisnika Georgesa Lambridis.)

Atene, v septembru.

Kakor se tu zagotavlja, bo v najkrajšem času prišlo v grški zunanji politiki do velikih presenečenj. Sicer politiki o tem ne govorijo, a tudi ne demantirajo. Venizelos je itak vedno vodil zunanjo politiko sam in ni niti svojih ministrov o njej obveščal. Ta njegova navada sloni na velikem zaupanju do njega in njegovih diplomatskih zmožnostih. Gotovi diplomatski krogi v Atenah pa imajo kljub temu informacije in kaj radi govorijo o tajnosti diplomacije.

Venizelos bo v najkrajšem času postavil vso grško zunanjo politiko na novo podlago. Dogovori z Italijo so končani, dogovori s Turčijo, Albanijo in Jugoslavijo so deloma v pripravljenosti, deloma pred zaključkom. Tajnost te mirovne politike na vse strani leži v notranjih grških razmerah. Venizelos-diplomat je ozko združen z Venizelosom-organizatorjem, ki naj svoj notranji program izvrši le če bo država gotovo dobo v miru živela, najmanj pa nekaj desetletij. V notranjosti tarejo deželo gospodarstvo, kultura — saj je skoro 60 odstotkov prebivalstva nepismenega —, dalje vprašanje, kako naj se organizira in izrablja naravno bogastvo države, splošna organizacija mlade, petletne republike, vprašanje zgraditve cest, novih železniških prog, z eno besedo modernizacija Grčije! Več kot petletna vojna doba in leta neprestanih povojnih revolucij so izpodkopala osnove države in ni je dežele v Evropi, ki bi bila izpostavljena tolikim pustolovščinam kot Grčija. Grčija ima skoro en in pol milijona beguncev, ki so l. 1922. pribežali iz Male Azije v Grčijo in katerim je vojaški poraz odvzel vse, razen želje, da si v stari Grčiji postavijo novo ognjišče.

Venizelos računa zelo dobro, da je treba dolgega, dolgega dela in si zato zajamčiti mir. Enako mu je dobro znano, da je novembra l. 1920. radi tega padel, ker je bil narod sit večnih vojsk. Prepričan je, da je kot organizator miru v stanu nadkriti vse svoje tekmovalce in da mu bo to svojstvo zagotovilo, da se bo lahko dolgo časa obdržal na krmilu. Kljub svojim 65 letom, pravi Venizelos, hoče še najmanj pet let voditi svojo državo in tako reorganizirati in zmodernizirati Grčijo, da bo varna na zunaj in na znotraj. Poleg tega ima željo, da s pozitivnim delom ogladi posledice svoje dolgotrajne vojne politike, da da Grčiji gospodarsko prosvetanje in moralno enoto. Radi tega je povsem umljivo, da dela Venizelos za brezpogojno mirovno politiko. Bil je mož vojne, sedaj hoče biti mož miru.

Venizelos nikakor ne zakriva svojega dobro premišljenega načrta. Takoj po svoji vrnitvi do moči in svojimi govori pred volivci, posebno v Solunu, je javno pozval svoje sodele k ožjemu sodelovanju, da se raztresejo nesporazumjenja in da se utrdijo prijateljstva. Na ta poziv so posebno prislunili: v Rimu in nadalje v Angori. Mussolini, ki je nekaj dni poprej v svojem govoru v senatu izrazil željo, da pride do grško-italijanske pogodbe, je dobil odgovor od Venizelosa v njegovem solunskem volivnem govoru. Na podlagi tega je Venizelos čim hitreje nadaljeval pogajanja za grško-italijansko pogodbo, katero je začel že Mihalokopulos kot zunanji minister vlade Zaimisa. Italijanski poslanik v Atenah Arlotto, stalen sotrudnik Mihalokopulosa, je imel od tedaj dalje razgovore z Venizelosom. Deloma sta se oba diplomata razgovarjala tudi o grško-turških nasprotstvih, ki so bila tako očitna in ki so pogajanja tako motila, da je Rim vztrajal pri želji, da se obe pogodbi skleneta istočasno.

Kot doznava Vaš dopisnik iz dobrega diplomatskega vira, so vsa ta pogajanja imela pozitivni uspeh. Ni pa še popolnoma gotovo, v koliko bodo te pogodbe dalekosežnega pomena. V tem oziru se drži Venizelos pravila, da je molk zlato in ne mara izdati preveč potankosti.

Medtem je prišla tudi iz Beograda želja, da se nadaljuje s pogajanjem, ki so imela v zadnjih letih številna vprašanja grško-jugoslovanske države rešiti, ki pa niso našla rešitve. Mnogi trdijo, da je Beograd postal vzemirjen, ker so grško-italijanska pogajanja pri kraju. Ta možnost sicer ni izključena, toda v Atenah se dobro ve, da je Beograd vztrajal trdovratno na tem, da se rešijo. Venizelos sam — to se ne sme pozabiti — ej bil skupno s Pašičem ustanovitelj bivše srbsko-grške zveze, ki je bratsko združila grško in srbsko

Vsi radikali za enotnost

n Beograd, 21. sept. (Tel. »Slov.«) Jutri dopoldne ob 5. se bo nadaljevala seja klubskega odbora NRS, v pondeljek pa seja širšega glavnega odbora. Politični krogi pričakujejo, da se bo z velikim zanimanjem. O seji klubskega odbora, katere se bo po vsem pričakovanju udeležil tudi g. Stanojevič, kakor je danes sam to izjavil, da si ga nekateri člani glavnega odbora skušajo odvrti, že danes lahko rečemo, da bo resolucija sprejeta ali soglasno ali pa z veliko večino glasov. Ta resolucija ne bo vsebovala ničesar, kar bi odbijalo člane glavnega odbora. Sicer se v klubskega odbora čuje mnenja, da je treba končno javno obsoditi delo glavnega odbora. Vendar je večina radikalov za to, da je danes bolj kot kdaj prej potrebna enotnost in da morajo radi tega vsi pristati na spravljivo resolucijo. Vse druge odločitve bi bile v škodo NRS.

Dasiravno je glavni odbor veliko bolj nepomirljiv kot klubiški odbor, se vendar tudi tu pričakuje, da ne bo šlo do skrajnosti. To je volja vseh širokih radikalnih slojev in radikalnih volilcev, ki poudarjajo vsak dan glasneje, da hočejo enotnost in da osebnih vprašanj naj nihče ne spravlja v borbo. Člani glavnega odbora so danes sami izjavljali, da je resolucija širšega glavnega odbora odvisna od poročil posameznih delegatov. Neodvisno od stališča, ki ga zastopa vodstvo glavnega odbora, bodo sklepi taki, kakor bodo zahtevali delegati. Na drugi strani v širšem glavnem odboru ni nobena skupina toliko močna, da si pridejo delegati v poštev iz l. 1926, ki ne odgovarjajo današnjemu razpoloženju strankinih pristašev, da bi mogla ena skupina brez velike škode za stranko prevzeti vodstvo v svoje roke. O kaki izključitvi Velje Vukičevića pa je jasno kot beli dan, da sploh ne more biti govora. Zato mirno pričakujemo jutrišnjo sejo klubskega odbora in pondeljkovo sejo širšega glavnega odbora NRS. Vse nade KDK na razcep NRS pa so dolgo, dolgo prezgodnje.

Tudi Stanojevič za sporazum

Aca Stanojevič je dal o sestanku glavnega odbora, ki se je danes vršil v Zemaljski banki, časnikarjem sledeča pojasnila:

Imeli smo tu konferenco celo dopoldne. Videli ste Marka Trifkovića in dr. Momčila Nikčevića. Dolgo smo se razgovarjali, kako bomo našo delo z uspehom privedli do konca. Kako bomo naši stranki vrnili strnjeno. Nadalje smo se razgovarjali o delu širšega glavnega odbora, ki se bo v pondeljek sestal.

Na vprašanje, če se dela na proglasu ali resoluciji, ki bi jo morebiti širši glavni odbor na svojem sestanku sklenil, je Aca Stanojevič izjavil, da se dela na tem, da pa še ni gotovo, da se o tem še razpravlja. Tu je treba čuti mnenja

naših delegatov iz notranjosti, ki že prihajajo. Mi se bomo dogovarjali. Mislim, da se bomo sporazumeli. Vprašate me, če bom šel jutri na sejo klubskega odbora. Tega ne vem. O tem se bomo posvetovali. Verjetno je, da bom šel. Se vedno sem prepričan, da bomo dosegli enotnost. Če je že beseda o NRS, vam ponavljam še enkrat: Radikalna stranka obstoja skoro že petdeset let. Kolikokrat se je že govorilo o razcepu naše stranke, kolikokrat so nam prerokovali propad, pa, hvala Bogu, radikalna stranka se je še vedno držala in pokazala toliko življenjske sile in toliko uspehov! Verujem, da tudi sedaj prebrodimo težave. Kako, vam še ne morem povedati, ali vsekakor dobro.

Koliko je vagonov na razpolago

n Beograd, 21. sept. (Tel. »Slov.«) Prometno ministrstvo je dalo ministrskemu predsedniku sledeče pojasnilo glede dajanja in iskanja vagonov v ljubljanskem in zagrebškem železniškem ravnateljstvu: Na progah ljubljanskega ravnateljstva je dnevno potrebnih 2087 odprtih vagonov, na progah zagrebškega ravnateljstva pa 2011. Od tega se je dalo na razpolago 568 vagonov povprečno na dan ljubljanskemu ravnateljstvu, zagrebškemu pa 609. Obe ravnateljstvi sta po današnjih razmerah nekoliko založeni. Z ozirom na to, da naklada ljubljansko ravnateljstvo največ na odprte vagonne premož, in sicer za proge vseh oblastnih ravnateljstev, je vrnitev teh vagonov vedno težavna, ker se morajo vagoni vedno prevažati po dolgih progah prazni. Za ublažitev pomanjkanja vagonov uporablja ljubljansko ravnateljstvo v smislu mednarodnega dogovora o vagonih vse tuje vagonne, ki se vračajo prazni po njenih progah v domovino. Poleg tega razpolagamo z zelo majhnim številom lokomotiv. Glavno državno železniško ravnateljstvo nadzoruje vsak dan dostavo vagonov ljubljanskemu in ostalim ravnateljstvom. Pripetili so se slučaj, da so se prazni vagoni morali radi prometnih razmer zadržati na potu za gotov čas, ker se trenutno niso mogle dostaviti lokomotive. Ko so pa lokomotive prispele, so se vagoni takoj opravili v območje ljubljanskega ravnateljstva.

Iz Trbovelj smo še prejeli: Pomanjkanje vagonov je pri rudnikih v jesenskem času vsako leto. Pomanjkanje traja navadno od avgusta do konca oktobra, ker se v tem času nakladajo razni poljski pridelki, ki sladkorja pesa, krompir, koruza itd. Navadno si je ob tem času železniška uprava, in to še ob času Avstrije izposodila vagonne od raznih izposojevalnih tvrdk za vagonne, da bi krila pomanjkljaj, pa to še daleč ni krilo potrebo. Delavci so v jamah cele šhte čakali na jamske vozičke, ki se niso radi pomanjkanja vagonov izpraznili, nakopane premože si pa

na vsakem delovnem mestu videl za cele vagonne.

V tem času so se kopicila naročila za premož in ni bilo nič posebnega, če je bil samo rudnik v Trbovljah za 3000 do 4000 vagonov premože za odpošiljatev v zastoj.

Da pa danes posebno delavstvo občuti pomanjkanje vagonov ni pa kriv nikdo drugi kot TPD sama.

Priganjalski premijski sistem, ki ga je uveljavila TPD, ne pozna drugega kot — »čim več natovoriš, več dobiš od premože pri vozičku«. Če ni vagonov, se pošlje delavec domov.

Zagrebški izbruh proti cerkvi

Bojkotu ne verujejo niti pristaši KDK

č Zagreb, 21. sept. (Tel. »Slov.«) Današnji listi so prinesli odlok KDK o bojkotiranju tistih elementov, ki ne odobravajo politike KDK. Nekateri listi so bili zaplenjeni. Najznačilnejša je pisava »Narodnega vala« z ozirom

na sklepe KDK. »Narodni val« prinaša članek od znanega unitarista in nacionalista Milostislava Bartulice, ki ščeva hrvatske kmete proti pristašem HPS, posebno proti duhovščini, ki odobrava politiko HPS. V tem članku napada

Bartulica puškaško duhovščino, da v tem času izdaja hrvatske interese in da vzpizarja po vaseh prave orgije proti ljudstvu, in da mnogi niso hoteli služiti službe božje za pokojnim Stjepanom Radičem, kar pa sploh ni res.

Iz vsega članka sije mržnja. Vidi se, da hoče »Narodni val« hrvatsko ljudstvo odvrniti od katolicizma, ker drugače ni mogoče razumeti njegove pisave proti Rimu, proti kateremu se postavlja na mnogih mestih. Med drugim naziva duhovščino s krvniki. Posebno ostro se napadajo izjave frančiškanskih provincialov, ki so odobrili stališče časopisja HPS v sporu s »Katoličkim Tjednikom«. V članku se nadalje pravi, da so se služabniki božji in cerkveni krogi postavili v službo Puniše Račića. Proti HPS in duhovščini, ki odobrava njeno politiko, se izrekajo najbolj prostaške klevete.

Na koncu članka grozi in pravi, da bo hrvatski narod skoro in strahovito kaznoval tako delo in da se ne bo rimskim in balkanskim janičarjem nikoli posrečilo, da bi delovali v hrvatskih krajih. Milostislav Bartulica zavrže svoj članek takole: »Nikoli več ne bo! Narod je prisegel s politiko Radičeve krvi, z največjimi njegovimi žrtvami rešitev hrvatskega človečanstva. Prisega se mora izpolniti. Danes Hrvatsko dušijo mrak, reakcija in tiranstvo. Njene prsi je prodrl strel. Ni več oprostitve služabnikom. Ako nam na vasi škodijo popi in fratri, krščanski pastirji, naj ljudstvo sploh ne gre več v cerkev. Naj bojkotira vse te ljudske zveri. Obračun brez milosti! Klerikalni veri bo sodilo ljudstvo. Brez milosti in strahovito! Hoče! Tako nam Bog pomaga!«

Bojkot, ki so ga napovedali nekateri vodje KDK proti pristašem drugih strank, v glavnem proti pristašem HPS, ne bo imel nobenega odjeka. Misli se, da radičevski pristaši ne bodo nasledili svojim brezumnim voditeljem in prekoračili meje zakona. Če bi se pa voditeljem posrečilo ljudstvo zapeljati, v tem slučaju je na Hrvatskem pričakovati težkih stvari, ki bi se katastrofalno končale za pristaše KDK. Socialni bojkot je izzivanje vseh mirnih državljanov v državi in pomeni, da se hočejo s silo boriti proti zakonu. Vedeti je treba, da se pojavljajo v vrstah KDK pomisleki proti bojkotu. Pristaši drugih strank ne bodo držali rok križem, v kolikor se ne bi državne oblasti takemu razdiralnemu delu postavile same po robu.

Dr. Korošec v avdienci

n Beograd, 21. sept. (Tel. »Slov.«) Kakor smo poročali, se je snoči vrnil v Beograd iz Topole Nj. Vel. kralj. Danes je od tri četrt na 11 do 12 sprejel v avdienco ministrskega predsednika g. dr. Korošca. Za njim so bili v avdienci gg. ministri Hadžić, Andrić, Šumenković in Angelinović. — Predsednika vlade sta pa danes obiskala nemški poslanik dr. Koster in grški poslanik.

Veliki župan v Zagrebu

n Beograd, 21. septembra. (Tel. »Slov.«) Za velikega župana zagrebske oblasti v I. 2. je imenovan Peter Zrelec, dosedanji vršitelj poslov velikega župana v Zagrebu v I. 3. Za šefe odsekov v I. 4. sta imenovana dosedanja svetnika v I. 5. Filip Račić in dr. Dragutin Pavlinić pri zagrebškem velikem županu. Nadalje sta imenovana dr. Ivan Jagić pri zagrebškem okrajnem glavarstvu in dr. Marijan Cukar pri sušaškem okrajnem glavarstvu.

Tarifi za premož

n Beograd, 21. sept. (Tel. »Slov.«) Tarifni odbor je snoči končal svoje delo. Včeraj so obravnavali tarife za prevoz premože. V razpravi se je govorilo o razdelitvi premože v tri vrste, in sicer črni, rjavi premož in lignit. Predlagalo se je, da se za vsako vrsto sestavi poseben tarif. Večja podjetja so se izjavila proti, da si so zastopniki manjvrednih lignitnih premogovnikov v svo vnmemo potegovali za znižanje. Nato so se obravnavali tarifi za prevoz zidne in strešne opeke. Razpravljalo se je o tem, ali je treba tarife za promet z

stanu poučevati Albance, kakšen političen režim je zanje najboljši. Razen tega ima Grčija urediti še druga različna vprašanja z Albanijo, ki so ostala nerešena le vsled trdovratnosti Tirane. Takojšnje priznanje novega albanskega kralja tedaj ni bilo dokaz kake skupne italijansko-grške fronte, ampak le dokaz grške zunanje politike pod vodstvom Venizelosa, ki odgovarja življenjskim interesom Grčije, če naj se izpolni tudi Venizelosov notranjepolitični program.

orožje v treh uspešnih vojnah. Zato ima tudi Venizelos resnično željo, da se zopet približa sosedni kraljevini, da pride do pogodbe, ki ne bo kršila suverenitetnih pravic Grške in ki se ne bo obračala niti proti Italiji niti proti Bolgariji. Tudi nasproti Turčiji je Venizelosova politika popolnoma miroljubna. Vsekakor še niso urejena vprašanja, kaj je s premoženjem, ki so ga Turki v Grčiji in Grki v sedanji Turčiji pustili v l. 1922. in 1923., ko se je prebivalstvo obojestransko izmenjalo. Ob-

stoja pa upanje, da se radi treh milijonov funtov šterlingov neurejeni odnošaji ne bodo vlekli do brezkončnosti.

Atenska vlada trdi, da ne mara podvzeti ničesar proti Sofiji in da bo s čim največjo vztrajnostjo delala na tem, da se vzroki trenja postopoma odstranijo. Tudi priznanje novega albanskega kralja Zogua je od grške strani imelo le ta vzrok, da se tudi s to sosedo navežejo prijateljski odnošaji. Grčija je že tedaj odgovorila, da ni kot majhna država v

opeko zvišati ali ne. Nadalje se je govorilo o tarifu za prevoz brusilnega lesa in celuloze v Ivornice. Zaslusani so bili še zastopniki Ivornice stekla za prevoz izdelkov ter tovarn papirja. Sekcije so končale anketo. Danes ali jutri se izdelajo sklepi, nakar se bo sklical plenum odbora pod predsedstvom pomočnika prometnega ministrstva.

Hermann Wendel

je glavnemu tajniku HSS dr. Krnjeviču tako-le pisal iz Dubrovnika: »Tu, kjer sem na počitnicah, ne berem Vaših listov. Po »Berliner Lokalanzeigeru« sem zvedel, da je »Deutsches Volksblatt« v Novem Sadu napisal to-le Vašo izjavo: Mi nočemo govoriti s Hermannom Wendlom, ker nočemo govoriti z domačimi, a kaj šele s tujimi časnikarji, ki jih plačuje belgrajski dispozijski fond. — Ne vem, ali je ta trditve novosadskega lista točna. Če je izmišljena, Vas prosim, da smatrate, kot bi tega ne napisal in da pošljete popravek »Deutsches Volksblattu«. Toda, če pa je »Deutsches Volksblatt« tako izjavo točno ponatisnil, pa velja za Vas to-le: 1. Če imate dokaze, da sem plačan iz belgrajskega dispozijskega fonda, na dan z njimi. Objavite te dokaze in me moralno ubijte. Toda če nimate dokazov, in prav gotovo jih nimate, ker z belgrajskim dispozijskim fondom imam toliko zvez in opravka kot s človekom na luni, tedaj ste za vsakega človeka običajen in predrzen kleветnik. Lahko ste prepričani, da s takimi resnično balkanskimi metodami, ki napolnjujejo ne samo mene, ampak vso nemško javnost z občutkom najpogubnejšega studa, najbolj škodujete Vaši stvari. To pismo sem oddal časopisu, da ne boste mogli uiti odgovornosti. Hermann Wendel. — KDK resnično dela, kot bi si stavila za nalogo, ubiti Hrvate. Vse prijatelje hrvatskega naroda v tu- in inozemstvu odganja z naravnost rovtarskimi metodami. Le komu na ljubo?

Državni dohodki in izdatki v letu 1927-28

Glavno ravnateljstvo državnega računovodstva v Belgradu je objavilo pregled državnih dohodkov in izdatkov za proračunsko leto 1927-28. Točen tozadeven pregled bo seveda mogoče ugotoviti šele, ko bo dobila javnost tudi končne zaključne račune.

Po teh podatkih so znašali skupni drž. izdatki lanske leto 10.513.128.285 Din, skupni dohodki pa 10.772.036.391 Din. Dobrodo je bilo torej za 258.908.106 Din več kot izdatkov.

Niti dohodki niti izdatki pa niso tekli tako, kakor jih je predvideval državni proračun. Državni proračun je imel izdatkov za 11.894.938.850 Din, dohodkov pa 11.477 mil. 570.000 Din. Te številke kažejo, da je država tekom poslovanja prisedila 1.381.810.566 Din na izdatkih. Pri dohodkih pa se je vračunala za 705.533.360 Din.

Najslabše se je odrezala uprava železnic. Železniško ministrstvo je imelo celih 827 mil. Din manj dohodkov kot jih je predvidevalo. Od državne trošarine smo dobili 115.000.000 Din manj, od taks 20 mil. Din manj, od kmetijskih posestev 30 mil. Din manj, od carine 30 mil. Din manj, dohodki državne tiskarne so bili za 31 mil. Din manjši kot se je predvidevalo v proračunu.

Nekateri viri so pa tudi prekosili proračunano vsoto. Tako državni monopoli za 75 mil. Din, denarne ustanove za 49 mil. Din, ministrstvo za gozde in rudnike 30 mil. Din, neposredni davki 8 mil. Din, posebni neposredni davki 2 mil. Din. Med državne dohodke so vnesli tudi vsoto iz dela Blairvega posojila v znesku 15 mil. dolarjev.

Ministrstvo vojne in mornarice je porabilo za 516. mil Din manj kakor je predvidevalo, ministrstvo za promet 390 mil. Din, ministrstvo za javna dela 180 mil. Din, ministrstvo za prosveto 144 mil. Din, ministrstvo za socialno politiko 118 mil. Din manj. Izgleda, da bodo letos dohodki še nižji kakor lanske leto. Vsaj podatki za prvo četrtletje kažejo odločno padajočo smer.

Klerikalci krijejo orjunaške zločine

Ne bi verjeli, pa je vendar resnica. Iste struje in stranke, ki so podpirale ustanovitev bivše Orjune pri nas, isti ljudje, ki so zagovarjali vse teroristične čine bivše Orjune, isti ljudje, ki so nas smrtno sovražili in blazno preganjali, ker smo zahtevali za bivšo Orjuno enako uporabo kazenskega zakona, kakršna velja za vse državljane, isti ljudje, nas napadajo še danes, ker zahtevamo in hočemo, da bo vsak dajal pred pristojnim sodnikom odgovor za svoja zločinska dejanja, isti ljudje razširjajo po mestu in po deželi laž, da SLS ovira preiskavo, da dr. Korošec ne pusti kaznovati gotovih zločinov, z eno besedo, da vsled protežiranja sedanjega režima preiskava proti bivši Orjuni ne more imeti in ne bo imela nobenega uspeha.

Sedanja vlada je v vsakem slučaju dokazala, da hoče samo izpolnjevanje zakonov. Tako tudi v zadevah bivše Orjune. Pravica in resnica zahtevata, da se mnoga dejanja te nekdane teroristične organizacije razčistijo in obsodijo. Kri trboveljskih, podnartskih in ljubljanskih dogodkov vpije do neba. Če ste imeli SDS in SKS interes, da se zločini krijejo, SLS ga nima! —

Seipel je govoril preodkrito

Optantski spor načeloma rešen in odgoden

v Zeneva, 21. sept. (Tel. »Slov.«) Svet Društva narodov je imel danes popoldne tajno sejo, na kateri se je najprej odobrilo, da se jamstvena zaloge za gdansko posojilo porabi za gradnjo stanovanj, potem pa se je določilo, da traja poslovna doba sedanjega komisarija Društva narodov do 21. junija 1929. Za njegovega naslednika je bil imenovan bivši italijanski fregatni kapetan Gravina. Na javni seji je Svet Društva narodov razpravljal o madžarsko-romunskem optantskem vprašanju, v katerem je včeraj krišlo do sporazuma med grofom Apponymem in romunskim delegatom, in sicer s posredovanjem predsednika Sveta Društva narodov. Finski zunanji minister Procope je namreč z ozirom na možnost direktnih pogajanj predlagal, da se stvar odgodi, ter je obema vladama priporočal, da s pridržkom obojestranskega načelnega in pravnega stališča pooblastita svoje zastopnike za pogajanja, da pride do praktične rešitve in sporazuma. Grof Apponyi in Antonide sta na to pristala, sklicujoč se na vse dosedanje pravne pridržke.

Splošno politično je zabeležiti odmev, ki ga je povzročil članek avstrijskega zveznega kanclerja dr. Seipela v »Journal de Geneve«. V članku se je dr. Seipel zavzel za to, da se Avstrija včlani v Nemčijo. Seiplu se očita, da je hotel francosko vladu prisiliti do tega, da se resno peča s vprašanjem avstrijske priključitve in da ni zadržka, ki bi mogel to pri-

ključitev preprečiti. Ta Seiplov članek je našel pred vsem odmev v francoskih listih. Mali antanti naklonjeni »Journal des Debats« svedečano protestira zoper dr. Seiplova izvajanja. Seipel je zapisal, kar se na plenumu Društva narodov ni upal izgovoriti. Seipel je vse to razkril, kar je dejansko res, namreč da je ravno on najbolj nevaren prvobornik za priključitev, če ne celo njen povzročitelj. Priključitev pomeni največjo nevarnost za mir v Evropi in le radi tega, ker se ni dovolj pazilo na različna stremjenja avstrijskega predsednika vlade, se je mogla ta propaganda nemoteno širiti. Tudi oficijozni »Temps« se ukvarja z dr. Seiplom. Uvodoma pravi, da je bil dr. Seipel dovolj zvit in spreten, da se je dosedaj vprašanju priključitve vedno izognil. Seipel je sicer neprenehoma zahteval popolno soglasje med obema državama in to na vseh poljih, ter je pri vsaki priliki poudarjal skupnost jezika, kulture in interesov. Vedno pa se je izmikal, da bi priporočal priključitev Avstrije k Nemčiji. Istotako se je spretno izognil, kadar bi bilo treba priključitev obsoditi, da si je tako za vso bodočnost pustil na levo in na desno prosto pot. Kljub temu moramo ugotoviti, da gre avstrijska vlada skrajno in sistematično za ciljem, da uvede v svoje življenje isto, kar ima Nemčija, da se priklene na Nemčijo gospodarsko in tako dejansko izvede priključitev. Usodo Avstrije združujejo na Dunaju z usodo Nemčije.

Minister, ki nima delokroga

v Pariz, 21. sept. (Tel. »Slov.«) Kompetenčni konflikt, ki je nastal v francoskem kabinetu radi pooblastil, ki jih je zahteval novi minister za zrakoplovstvo Eynac, se do sedaj ni mogel poravnati. Eynac je danes nadaljeval razprave z vojnim in mornariškim ministrstvom, ne da bi dosegel kak poseben uspeh. Kakor smo že poročali, zahteva Eynac, da se vse zadeve francoskega letalstva združijo v njegovi roki. Manj vredni material je ono, na čemer bolega francosko letalstvo. Temu je mogoče odpmoči samo z izdatnejšo kontrolo francoskih tovarn za letala. Ta kontrola pa se more vršiti samo iz osrednjega

urada. Tekom današnjih razprav se je vojni minister Painleve izjavil pripravljenega, da z gotovimi pogoji odstopi Eynacu poše za nabavo materiala za letala, odklonil pa je zahtevo odstopiti tudi tehnično vodstvo. Mornariški minister Legues pa je tudi danes zopet odklonil vsako koncesijo. Eynac je spričo tega neuspeha danes zopet apeliral na Poincareja, ki je vse tri ministre povabil na skupen razgovor v torek. V političnih krogih se nadejajo, da se bo Poincareju posrečilo odpraviti ta konflikt, ker bi bila sicer kriza vlade neizogibna.

Sprememba poljske vlade?

v Varšava, 21. sept. (Tel. »Slov.«) V vladnih krogih se je razširila govorica, da je pričakovati v kratkem času spremembo poljske vlade. Ministrski predsednik Bartel naj bi se iz zdravstvenih razlogov umaknil, obdržal pa naj bi še svoj poslanski mandat. Za njegovega naslednika imenujejo polkovnika Śladkega, sedanjega predsednika vladnega poslanskega kluba. Na to mesto naj bi stopil Bartel. Izmed nekdanjih kandidatov pridejo v poštev sedanjí prosvetni minister Świtalski, ki je dober prijatelj Pilsudskega. Zunanji minister Zaleski naj bi šel kot poslanik v London. Njegovo mesto v poljski vladi pa bi prevzel knez Rad-

zivil. Kot zunanji minister bi prišel v poštev sedanjí poslanik v Londonu Knoll, ki je že v Pilsudskega revoluciji vodil zunanjo politiko. Imenuje se tudi ime poljskega poslanika v Moskvi Pateka. Vladni krogi pravijo na te vesti, da sprememba vlade ni pričakovati pred dvema mesecema, ker hoče vlada Bartela spraviti pod streho državni proračun, uvrstiti trgovinsko bilanco, izvesti delno spremembo ustave, ki naj bi se izvršila 11. novembra. Po tej ustavi se bodo razširile kompetence državnega predsednika, omejile pa kompetence ministrov. Nova vlada bi naj bila vlada močne roke.

Diktator med Španci

v Madrid, 21. septembra. (Tel. »Slov.«) Primo de Rivera se je danes vrnil s svojega potovanja v Barcelono in Lerido. V svoji objavi obširno poroča o svojih vtisih, katerih ne bi mogel napisati bolj optimistično, in o navdušenju naroda, ki je povsod diktatorju izražal pristržno zaupanje in opustil vse svoje posebne pokrajinske zahteve. Primo de Rivera pravi dalje, da je po povratku v Madrid čul z začudenjem, kakšna absurdna poročila so krožila v času njegove odsotnosti. Zaliobog je zato kurz pezele nekoliko padel, kar je bil pač namen teh vesti. Vlada je nato odločno izjavila, da čuti, da jo javnost popolnoma podpira, in da je torej močnejša kot sploh kdaj.

Švehla odstopi

v Praga, 21. sept. (Tel. »Slov.«) Kakor doznava vaš dopisnik iz gotovega vira, bo češko-slovaški ministrski predsednik Švehla še pred 28. oktobrom podal demisijsko in bo šel v najbližnji prihodnosti na oddih na jug, najbrže v Sicilijo. Njegovi zdravniki so namreč ugotovili, da je Švehla že sposoben za potovanje in želijo, da bi šel v kraj z milejšim podnebjem. Švehla bo vzel za eno leto dopust. Ministrski predsednik bo najbrže postal Udržal, dočim bo prevzel vojno ministrstvo agrarni poslanec Bradač.

Masaryk ne gre v Bratislavo

v Bratislava, 21. sept. (Tel. »Slov.«) Odpoved češkoslovaškega državnega predsednika Masaryka, da se ne bo udeležil Štefanikove slovesnosti v Bratislavi, se tu zelo čudno komentira. Raznaša se vest, da je bil Masaryk posvarjen, naj ne pride na proslavo, ker se pripravljajo politične demonstracije, ki so baje naperjene proti dr. Benešu.

Princ Karol v Parizu. Romunski princ Karol je danes iz Belgije dospel v Pariz v spremstvu svoje prijateljice ge. Lupescu.

voda se je razkrla in daleč na okoli so popokale šipe. K sreči ni bilo nobenih žrtve. O vzroku napada na katoliški dobrodelni zavod za reveže ni mogoče zvedeti ničesar. Policija je prišla nekatere sumljive pasante.

Morilec staršev

v Dunaj, 21. sept. (Tel. »Slov.«) V umoru Hartmanna je prišlo danes v zagovoru mladega Hartmanna do protislovja in sodišče je opravičeno sumi, da se oba zakonca Hartmann nista medsebojno ločila od življenja, ampak da ju je umoril mladi Hartmann. Mladi Hartmann je malomaren dečko in se je hotel polastiti očetovega denarja oziroma zavarovalnine 70 tisoč šilingov ter denar na lahek način zapraviti.

Francija priznala Zogua. Francoski opravnik poslov v Tirani je obvestil albanskega zunanjega ministra, da je Francija Zogua priznala za kralja.

Slovenci v Italiji

S Proseka pri Trstu. Tržaška policija je po požigu otroškega vrtca aretirala okoli 25 ljudi, delavcev, krčmarjev, učiteljev in tudi žensk. Večina je bila v kratkem času izpuščena, le trije so bili obdržani v tržaskih zaporih in sicer: bivši železničar Gruden iz Zgonika, nadalje sin upokojenega učitelja Martelanca ter učitelj Cibic, nameščen na slovenski šoli pri Sv. Jakobu. G. Cibic stanuje na Opčinah, a je rojen na Proseku. Odpeljan je bil v zapor, dasi je bolan. V represalijo so bile zaprte štiri gostilne, to je društvena, Dolenceva, Puntarjeva in Luksova. Zaprte so še danes.

Represalije v Gorici. Pretekli petek je gorška policija zaprla kavarno »Commercio« za dobo štirih mesecev. Svoječas je bil aretiran natakari Lango, ki je bil uslužben v tej kavarni. Lango je bil znanec komunista Breganta iz Podgore, ki je nedavno umoril fašistovskega in policijskega konfidenta Kogea iz Idrije ter fašista Ventina in končno sam padel smrtno zadet od karabinjerske krogle. Lastnik kavarne je Italijan, pač pa so kavarno obiskovali predvsem Slovenci.

Škandalozen incident v Trbižu. V Trbižu je imel dekan Kraut običajno pridigo v nemškem jeziku. Med splošno pozornostjo v cerkvi se nena doma dvigneta iz klopi dve ženi in stopita pred pridigarja. Pozneje se je ugovarilo, da sta to bili dve Italijanki, izmed katerih je bila ena žena italijanskega polkovnika. Prav ta je zavpila proti dekani Krautu: »Kot žena italijanskega polkovnika ne morem trpeti, da se v tej cerkvi pridiguje v nemškem jeziku!« V cerkvi je nastal splošen nered in dekan je moral pridigo prekiniti.

Duhovniška vest. Za župnika v Trevisu je tržaški škof imenoval č. g. Simeta Sironiča. Rimska vlada ni hotela privoliti imenovanje in zahteva, da pride na izpraznjeno mesto Italijan.

Preganjanje slovenskih učiteljev. Tudi letos je moralo veliko število slovenskih učiteljev zapustiti Primorsko. Bili so premeščeni globoko v Italijo. Danes je na Primorskem še okoli sto učiteljev slovenskega rodu, ob okupaciji so jih Italijani našli 8801 v teh številkah je izraženo vse gor. Gori pa je moral pretrpeti slovenski učitelj v Italiji. Večina učiteljev je premeščena v zapuščene kraje, kamor se učitelji sicer pošiljajo za kazni. Neka slovenska učiteljica je bila premeščena v pokrajino Molise v gorako vasio, ki leži 80 km od železnice. Od postaje pelje steza, po kateri moraš peš do vasi ali pa zajahati mežga ali osla. Ni si težko predstavljati življenja slovenskega dekleta v taki vasi. Imenovana gospodična piše, da so edini prijatelji kože, mežgi in osli! Niti s spreedom v naravo se ne more razvedriti. Jasnno je, da hoče prosvetni minister s takimi premestitvami doseči le to, da se učitelj sam odpove službi in odide iskat kruha drugam.

Vsi otroci morajo v otroške vrtce! Število otroških vrtcev, ki sta jih odprli na Primorskem raznarodovalni društvi Lega Nazionale in Italia Redenta, bo v kratkem doseglo 200. Vsak vrtce ima najmanj eno učiteljico in eno kuharico. Vzdrževanje vrtcev stane ogromnega denarja. Fašisti so naložili občinam, da morajo preskrbeti prostore za vrtce. Kjer ni mogla občina zgraditi primerne stavbe, se nahajajo vrtci v šoli ali najbolj pogosto v zasebnih prostorih. Stranke ne prejmejo niti stotinke za najemnine! Vse pritožbe nič ne pomagajo. Končno pa so take pritožbe tudi nevarne, ker dišijo po protidržavni propagandi. Posebno letos se je akcija za otroške vrtce poživila. Fašisti skušajo izrabiti izredno slabo letino. Otroke vabijo v vrtce s tem, da pripovedujejo staršem, kako dobro kosilce bo dobil njihov otrok v vrtcu. Toda pritisk se v zadnjem času izvaja tudi na kmete. Tako je te dni neka poštarica prejela nalog, da mora agitirati za vrtce. Ljudem, ki pridejo po vojno pokojnino, naj v lepi obliki pove, da utegnejo zgubiti pokojnino, ako ne vpišejo otroka v vrtce. Ljudje se ustrašijo in ubogajo. — V Sempasu na Vipavskem je v teku stroga preiskava. V novi vrtce se je spočetka vpisalo okoli 15 otrok. Ko so se starši informirali, kakšen namen imajo vrtci, se je število otrok takoj skrčilo. K svečani otvoritvi, kateri je prisostvovala pokroviteljska društva Italia Redenta vojvodinja Aosta, je prišlo še devet otrok. Drugi dan so pa skoro vsi otroci izostali. Po vso to menda krožili letaki proti vrtcu in radi tega so karabinjerji uvedli strogo preiskavo.

KOVINE.

v London, 21. sept. (Tel. »Slov.«) Baker: per kasa 64.4375. Tri mesece 65.75. Elektrolit 67.5. Best Selected 94. Svinec: bližnji 21.6875, tuji 24.375. Cinek: bližnji 24.5. Aluminij: tuzemski 95, inozemski 100. Antimon reg.: 59.5. Bela pločevina: 18.25. Zivo srebro: 24.25. Nikel: tuzemski 17.5, inozemski 17.5. Wolfram: 15.875. Platina: surova 17. Zlato 84.115.

HME LJ.

Nürnberg: 21. sept. (Tel. »Slov.«) Dovož hmelja 150 bal, prodanih 150 bal, po cenah: tržni in gorski hmelj 155—210, vrttembergski 218, Hallertau 270. Razpoloženje neizpremenjeno mirno.

Dunajska vremenska napoved.

Menjajo oblačno, nekoliko hladneje, severni vetrovi. Novesadska vremenska napoved. Spremenljivo. Prevladovalo bo tiho, oblačno vreme. Ponekod bo najbrž deževalo. Temperatura se ne bo znatno spremenila.

Bomba za dobroto

v Milan, 21. septembra. (Tel. »Slov.«) Pred prenočitvijo Katoliškega dobrodelnega zavoda kardinala Ferrarija v Milanu je davi ob štirih eksplozirala bomba. Eksplozija je bila tako močna, da so se zbudili ljudje v vsem tamenjem okolišu. Zunanja stena za-

Ohranimo žlahtni sok naših goric!

bitev na hrani, ki ostane človeku na razpolago, ne da bi skrajno škodljivi alkohol stopil na njegovo mesto.

Navodilo

za izdelovanje brezalkoholnega soka

V predstojećem podajamo kratko navodilo, kako si lahko vsak gospodar, vinogradnik ali sadjar ohrani večjo množino soka brez alkohola v sodu. Ta način je najenostavnejši za posameznika in se je povsod prav dobro obnesel.

Sadje ali grozdje zdrobimo, sok iztisnemo, kakor običajno, in ga precedimo, da postane bolj čist ter ima primerno trpežnost in boljši okus in vonj. Da pride harmonična sestava t. j. razmerje sladkorja, kisline, čreslovine itd. bolj do veljave, lahko mešamo sadje z drugimi vrstami, hruške z jabolki, sladko sadje ozir. grozdje s kislastim (a vendar dovolj zrelim).

Od stiskanja do sterilizacije (segrevanja) naj ne traja več kakor 9—10 ur. Najbolje je sterilizirati takoj, ko je sok iztisnjen. Z vodo soka nikar ne mešati, ker se voda po potrebi itak lahko dodaja, ko ga uživamo. Ako hočemo kipele glivice uničiti in preprečiti njih razmnoževanje, moramo tekočino segreti do 65° C. Na tej višini bi morali segrevati pol ure. Tega v praksi nikdar ne delamo, temveč segrejemo sok do 75° C ali še malo višje. Segrevamo v bakrenih kotlih (žganijski kotli so prav primerni!), v kotlih iz aluminija, sploh lahko uporabljamo vse dobro pocinjene posode. Nikakor pa ne smemo rabiti posode iz železa, pločevine ali celo iz cinka. Železo da moštu črno barvo in slab okus. Cink se združuje s sadnimi kislinami tako, da pri uživanju takega mošta lahko nastane zastrupljenje. Pri vlivanju v sod, se sok shladi. Da se preveliko shlajenje prepreči, naj se sod preje s kropom dobro segreje in šele pred uporabo naj se voda izlije. Če imamo večji sod, moramo dvakrat sterilizirati, a sod v tem času dobro zapreti tako, da ima vsa tekočina v sodu, ko ga zapremo, 72° Celzija toplote. Sod naj se napolni popolnoma.

Sod zamašimo s plutovinastim zamaškom, ki smo ga v vreli vodi sterilizirali. S posebno cevko (svederčkom) se zvrti v zamašek luknjica ter vanjo postavi spodnji del steklene vehe (zračnega cedila), ki smo ga tudi pred uporabo sterilizirali. Zamašek polijemo z raztopljenim parafinom ali voskom, da se vse luknjice dobro zadelajo. Notranja cev steklene vehe je napolnjena s čisto vato, prostor okoli nje se pa napolni s glicerinom. Nato se povezne na cedilo stekleni nadstavek. Pipo pritrdimo v kovinasti zamašek še preje, predno sod napolnimo ali pa, če se nam zdi bolj prikladno, pozneje, ko je sod že poln. Pipo se pritrdi na ta-le način: Kovinasti del zamaška se odviji. Pipo, ki smo jo preje sterilizirali (drgnili s čistim alkoholom ali jo vtaknili v krop) nastavimo v odprtino ter pipo z močnim sunkom ali udarcem potisnemo v luknjo, da notranji zamašek odleti v sod. Nato pipo v zamašku pritrdimo.

Če se bojimo, da bi nam glivice ušle v sod, medtem ko pritrujemo stekleno veho ali pipo, je svetovati, naj se plutovinasti zamašek iz plutovine polije s špiritom in zažge. Medtem, ko špirit gori, potegnemo cevko iz luknjice in pritrdimo stekleno veho. Delo smo opravili v plamenu in vsiljive razkrajajoče glivice niso imele priti v sod. Plamen nato ugasnemo. Ravno tako naredimo, ko pritrujemo pipo v dvojni kovinasti zamašek.

Hranilna

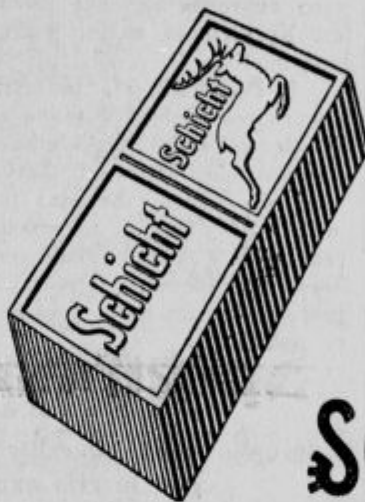
brezalkoholna pijača gotova!

Tako opremljeni sodček vsebuje pijačo, ki jo lahko poljubno natakamo. Kadar pipo odpremo, teče sok iz sode, a medtem uhaja zrak skozi zračno cedilo — glicerini in vata zadržita vse glivice, tako da pride v sok popolnoma čist zrak. Sok torej nikakor ne more zavreti.

Temu ali onemu bi se zdelo to delo preveč zamudno. Pa ni! Kdor je že sam poskusil, ve, da se da vse to v kratkem času izvršiti. Treba je le nekoliko dobre volje. Komur se zdi to delo odveč, naj ne pozabi, pa brez nič ni nič. Koliko truda in dela je na pr. treba za dobro potico, pa se nihče dela ne straši, češ, bom pa

Lepa Dalmatinka

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno bleščalo v snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

raje zobal kar celo pšenico. Komur se zdi vsako delo odveč, ta naj raje s steriliziranjem ne poskuša. Točno in vestno je pač treba delati, kajti male kipele glivice hočejo na vsak način v mošt... Že vedo zakaj! Brezalkoholni sok vsebuje toliko hranilnih snovi, da se ga na vsak način hočejo polastiti! Ali naj te male glivice še nadalje računajo s človeško malomarnostjo, površnostjo in — kar odkrito povejmo! — lenobo?

Zdaj bo pa gotovo marsikdo radovedno vprašal: »Kakšna pa je taka pijača?« Dragi moj, tega povedati pa ne morem, ker se povedati ne da. Kdor ga je le parkrat poskusil, ga ne more prehlaviti! Skoro dvesto gospodarjev, ki so si ohranili sadni ali grozdni sok brez alkohola že

lansko jesen, je živa najboljša reklama za to pijačo. Naša stvar je na pohodu, o tem ni dvoma. Teh vrstic nisem napisal za reklamo, temveč radi tega, ker vsakomur prav iz srca privoščim tako krepčilno in redilno pijačo, ker vem, da mi bo za nasvet vsakdo prav hvaležen.

Kdor živi ali pisani besedi ne verjame, naj pa sam poskusi. Zdaj je še čas. Zrelo sadje z drevoja in žlahtno grozdje s trsja Vas baš sedaj kliče in vabi...

Podrobna pojasnila o pripravljanju brezalkoholnih sokov dobi vsakdo pri »Brezalkoholni produkciji« v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Priložiti je znamko za odgovor.

Ada Negri:

Ko sem bila huda na solnce

Moje trinajsto leto je poznalo veliko stvari, ki sem jih danes pozabila: zgodile so se poleg mnogo drugih, ki so mi sedaj ali predalec, ali jih več ne spoznam.

Bila sem prijateljica solnca in sem imela ž njim dolge razgovore: razumela sem sijajno njegovo govorico, narejeno iz svetlobnih, mesto akustičnih tresljajev. Bila sem prijateljica oblakov; in dež mi je zaupal nešteto stvari, vse v melodiji: v ritmičnem kapljanju od strešnih žlebov, v odskakovanju vode na kamenitem dvorišču, v šumljanju po listju dreves. Nobena stvar me ni vzhičila bolj kakor vonj po listju dreves. Nobena stvar me ni nevihtila iz zemlje oproščeno. Moji razgovori z zrakom, travo, kamenjem, drevesi niso bili bolj živi od tistih z materjo, učitelji in tovarišicami.

Mater sem videla samo zvečer, ko se je vrnila od dela in v nedeljo. Bila je sveža in neposredna kot dete moja mati; gledišče je ljubila čez vse in od nje sem se tudi jaz naučila ljubiti ga. Toda naša revščina nam je dovoljevala to razkošje samo poleti, ko so stvorili dnevno gledišče na utrdbah, ki si je lastilo mogočno ime Teatro Lombardo. Nedeljske predstave so pričele ob petih popoldne, ob visokem solncu; končale so ob osmih, ko je solnce komaj zašlo. Po mojem je bilo solnce impresario in prvi igralec.

V gledišču Lombardo so nastopale samo-umevno le družbe druge ali tretje vrste. Včasih se je pač primerilo, da je nastopil tudi umetnik,

ki je bil na glasu; ljudje so prihitali in se pustili nebrzdani navdušenju.

Nad odrom je bila razpetja streha iz poslikanega platna. Nad parterjem in edino vrsto lož pa je tvorilo nebo obok, ki se je proti zadnjim dejanjem navidezno oddaljil v senci; kakšna zvezda je na njem prižgala svojo luč.

Na tem odaju se mi je prikazala Marija Antoinetta in Dama s kamelijami, Pamela Nubie in Adriana Lecouvrier; tukaj sem uživala Rabsov kroat, koketiranje Locandiere, grofa Sirchija-agonijo s cigareto in kaznjena Valjeana dogodivščine.

Neke soparne nedelje popoldne proti četrti uri so se pričeli kopiciti na nebu črni oblaki. Med temi oblaki so brzeli nekateri belkaste barve, ki niso obetali ničesar dobrega.

Moja mati in jaz sva bili že pripravljeni, da pojdeva v gledišče Lombardo: mama s črnim ogrinjalom in jaz v obleki iz rožastega perkala. Z nama sta bili dve dekleti moje starosti, hčerki tovarniške tovarišice moje matere.

Pojdemo, ne pojdemo? Nenadoma nas oslepi blisk, grom zabobni, dež se ulije v potokih iz neba. Gosta toča udarja ob tla in odskakuje.

Iz obokanega hodnika na vrtu, ki se je tekom dveh minut spremenil v jezero, zbeže moja mati z Marjanco in Gugu v hišo, kličejo za mano: »Vstopi!... Zuri se, da te nevihta ne odnese! Ne pojdemo v gledišče, igranje bomo tom-bolo. Kaj počneš tam?«

Delala sem se, da ne čujem, kot da sem gluha. Zatekla sem se na stopnišče palače, namerjano gospodi, ki je bila odsotna. Od tam sem, vsa zvita v klopčič, poslušala divjanje plohe po oboku, okrašenem s freskami pa načinu Tiepola

z angelji, letajočimi po sinjini. Po stopnišču je odmevalo kot v obmorski duplini.

Tudi v meni je razsajalo neurje, vihar upornosti proti onemu elementu. Nič gledišča, nič »Otele« po krivdi vremena. Iz kakšnega, testa so bile pač zamešene moja mati in moje tovarišice, da so vzele dogodek tako na lahko in so se smejale pri tomboli vsej toči in sodri na kljub? Penila sem se od jeze. Mislim pa, da sem bila globoko v srcu ponosna na svojo jezo, kot na stvar, ki me dviga.

Preteklo je komaj dvajset minut, da se je pomirila sila nevihte. In dvignil se je silen veter, ki je pustil od oblakov samo še resaste lonce praviljnih tenčic, brezumno bežečih po nebu. In nebo je spet postalo brezmadežen turkiz; in nezvesto solnce je spet zasijalo nad vrhom, izvabljač vsake kapljice dijamanten blesk.

In oglasili so se ljubi glasi: »Dragica, kam si se skrila? Ura je šele pet: vihar je ponehal, ne vidiš, ne vidiš?... Pridemo še ob času. Hitro, v gledišče!... Teci, dragica!...«

Med temi je zvenel tudi jasen glas moje matere. O glas, najčistejši med vsemi, glas same ljubezni, zakaj te več ne čujem?...

Toda takrat nisem odgovorila glasu svoje matere.

Nisem vedela, da pride dan, ko bom ob spominu na to jokala.

Moja jeza je veljala solncu.

Ni me brigalo, da se je tako hitro vrnilo. S tem, da se je skril, mi je pred eno uro hotelo povzročiti bolečine: Kolikor sem mogla, sem mu vračala trpljenje. Branila sem se radosti, ki mi jo je spet ponujala. Tako bi storila pozneje muhasta deklica s svojim dragim: »Ti si bil, ki me preje nisi hotel, kaj ne?... Dobro, sedaj sem pa jaz, prav jaz, ki nočem.«

Moja mati in male prijateljice so odšle, ne da bi vztrajale pri tem, da moram z njimi, smatrajoč me za nekoliko prismojeno.

Vendar sem povzročila svoji materi bridkost. Zalostne so bile njene oči, ko me je pustila. Tista žalost mi je grizla srce. A bila sem v oblasti temne moči, ki me je pribila na mesto.

V samotni se je polagoma pomirila jeza in upornost v meni. Ob gotovem času sem se vzravnila, šla po stopnjah dol in stopila iz veže na solnce. Vlažna zemlja stezic in grude je slastno vpijala toploto, vsa v drgetu in zatajenem smehu. Nešteto vonjev je prepajalo ozračje, ki je postalo prozorno kot kristal. Vse stvari so blestele: tudi sence, skoro višnjeve in že poševne vsled bližnjega zahoda.

Nisem več mislila na gledišče Lombardo in beneškega zamorca. Zasanjana sem sledila s svojimi koraki korakom solnca; repustila sem se mu, da me je vso prepojilo, kot grudo — ne da bi ga pogledala, držeč se kot da ga ne poznam. Še sem se kujala, pa samo navidezno: zakaj v meni je že odpadla vsa jeza in nesluten mir se mi je razlil po duši.

Solnce je zašlo, pozdravljeno od navdušenega žgolenja ptičkov, skritih v listju. Zadnji njegov znamenje me je pozdravil iznad strehe na zapadu in iznad vrha najvišje cedre, rekoč: Dete, hudobno dete, odpuščam ti, ker vem, da me ljubiš.

Ko se je proti devetim vrnila moja mati, me je našla ob svetlobi zvezd mirno spečo na vrtni klopi.

Naročajte 'Slovenca'!

Kaj je novega

KOLENDAR.

Sobota 22. septembra. Tomaž, Mavricij. — Lunina sprememba: Prvi krajec ob 3.58 zj. (Po Herschlu se napoveduje dež).

ZGODOVINSKI DNEVI.

22. septembra: 1908. je bil pogreb žrtev Lundra in Adamiča. — 1791. se je rodil angleški naravoslovec Michael Faraday. — 1814. je umrl igralec in dramatik A. W. Ifland. — 1862. je predsednik Združenih držav Lincoln proglasil od 1. jan. 1863 dalje vse sužnje za proste. — 1853. sta se poročila slovenska pisateljica Jospina Turnogradska in slovenski pisatelj dr. Lovro Toman. — 1903. se je vršila prva seja kranjskega deželnege zbora v novem dvoru na Kongresnem trgu (v sedanjih univerzi).

★ Mednarodni kongres za tuberkulozo v Rimu v dneh 24.—27. septembra. Kot oficijelne zastopnike naše države je ministrstvo narodnega zdravja delegiralo iz Slovenije docenta dr. Matka, iz Beograda dr. Stanojeviča in dr. Konstantinoviča, iz Zagreba dr. Ceputiča, iz Sarajeva dr. Kušana. Dr. Matko se je odpeljal v Rim z večerajšnjim jutranjim brzovlakom skupno z delegati iz Beograda.

★ Sprejem v kn. šk. bogoslovje v Mariboru. Abiturienti naj prilože svoji prošnji za sprejem v bogoslovje sledeče listine: Krstni list, domovnico, izpričevalo o višjem tečajnem izpitu v izvirniku ali v uradno potrjenem prepisu, birmsko izpričevalo ter zdravniško izpričevalo, ki naj ugotovi stanje pljuč, živčevja, možgan ter morebitno dedno obremenjenost. Vsak kandidat bogoslovja mora imeti po šest kosov raznega perila, štiri servijete in štiri brisače. Začetek I. semestra 1928-29 je 1. oktober. — Ravateljstvo.

★ Huda nesreča poslanca. Muslimanski poslanec Kapetanovič se je v Bosanski Gradski vozil z vozom po obali Save. Tu se je voz prevrnil in Kapetanovič je dobil pri padcu hude poškodbe. Prepeljali so ga na njegov dom.

★ V naše državljanstvo so sprejeti: Ivan Kalister, posestnik iz Rakeka, z družino; Franciška Mačkovek, učiteljica iz Ljubljane; Jakob Vadrjal, železniški nameščenec iz Rakeka.

★ Napačno poročanje. Prejeli smo: »Jutro« z dne 19. t. m. poroča, da so se v nedeljo na Kokrici v gostilni stepli bratje. K temu hočemo samo pripomniti, da naj se poročevallec poprej dobro informira, potem naj piše in da novico v javnost.

★ Nagla smrt. Dne 20. septembra 1928 je prišel 83letni posestnik Jože Zupančič iz Mirne peči štev. 33 na Drsko pri Novem mestu na mesečni semenj, da si kupi kravo. Ko je prišel na sejmišče, mu je postalo slabo, se je zgrudil na tla ter izdihnil v par minutah — zadet od srčne kapi. Ker je bila z njim tudi njegova žena, so ga kar položili na voz in ga odpeljali domov v Mirno peč.

★ Razpis službe pomožnega zdravnika na Golniku. Ljubljanski občinski odbor razpisuje za zdravilšče na Golniku mesto pomožnega zdravnika. V poštev prihajajo zdravniki, ki so dovršili predpisani staž. Namestitev je pogodbeno z obojestranskim odpovednim rokom treh mesecev. Službo bo nastopiti s 1. oktobrom 1928. Poleg popolne proste oskrbe v zavodu (za 1 osebo) t. j. hrane, stanovanja s kurjavo in razsvetljavo ter pranje perila se priznava še mesečni honorar 1500 Din. Ob nastopu službe se povrnejo enkratni potni stroški. Pravilno kolkovane prošnje je vložiti ljubljanskemu občinskemu odboru in jih opremiti z listinami, ki jih predpisuje čl. 12. zakona o drž. nameščencih.

★ Uradni dan okrajnega gremija trgovcev v Celju za člane v gornjegrajskem okraju se vrši v torek, dne 25. t. m. in sicer od 11 predpoldne dalje v posebni sobi gostilne g. F. Veršnika v Gornjemgradu in od 14 do 16 v posebni sobi gostilne »Pri pošti« v Mozirju. — Načelstvo.

★ Parnik razbil motorni čoln. V splitskem pristanišču je zadel parnik »Kosovo«, lasti Jadranske plovnice, v motorni čoln angleške križarke »Courageot« in ga razbil na dvoje. Posadka vojne ladje »Hvar« in posadka »Kosova« sta takoj priskočile na pomoč angleškemu mornarjem v čolnu ter jih rešili, da niso utonili.

★ Dobrovoljec umoril svojega tovariša. Pred tednom dni sta se v vasi Stepaničevo v Bački sprla ter stepla dobrovoljca Cvetko Prodanov in Milan Vukosav. Iz pretepa je Prodanov odnesel več poškodb. Predvečerajšnjim pa sta se oba zopet srečala na vaški cesti in se ponovno sprla. Prodanov je potegnil nož in zabodel Vukosava v srce. Vukosav je umrl na potu v bolnico. Prodanova so aretirali orožniki.

★ Zalosten konec 40letnega zakona. V vasi Prležu v Banatu je v prepiru ubil 65letni kmet Djoka Bandsul svojo ženo s sekuro. Bandsul je bil 40 let poročen s svojo ženo. Po groznem dejanju se je morilec sam prijavil policiji, ki ga je aretirala in izročila državnemu pravdniku v Pančevu.

★ »Sadje v gospodinjstvu.« Priredil Martin Humek. Cena izvodu 24 Din. Knjiga obsega vsa potrebna zlatna pravila, kako ravnamo in postopajmo s sadjem, da nam pride v korist in kako ga predelajmo, da pri njem ničesar ne izgubimo. Sadjerejci in vse naše gospodinjstvo podeželske in mestne, naj si knjigo dobavijo; donesla jim bo zlate obresti. Dobiva se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

★ Največja izbira žalnih oblek: Franc Lukič, Ljubljana, Stritarjeva ulica 9. 8946

★ Pri dirki na Semmeringu je zmagal Caracciola na Mercedes-Benz in je dosegel s 6 : 40 : 29 nov rekord. Vozač na Mercedes pl. Wentzel je dosegel dvojno zmago v razredih tourskih in športnih vozov. Mercedes so zopet vozili s preizkušenimi Continental obroči, najboljšimi za gorske vožnje.

★ V potu obraza se je doslej pralo perilo. Radion je napravil konec vsaki muki, ker je dovolj, da se perilo kuha pol ure, pa je pranje gotovo.

DAMAM

nudimo krasno izbiro jesenskih plašev in oblek. Prepričajte se o kvalitetah in nizkih cenah.

FRAN LUKIČ, Ljubljana, Stritarjeva ul.

Shodi SLS.

Zbor zaupnikov, županov in občinskih odbornikov SLS se je vršil dne 18. septembra v Kozjem. Govorila sta narodna poslanca Zebot in Vrečko ter občinski poslanec dr. Ogrizek. Zbor je ob veliki udeležbi iz vseh delov okraja in z navdušenjem izrekel dr. Korošcu in našim poslancem neomajno zaupanje.

V Prekmurju sta se vršila dne 20. septembra zelo dobro obiskana zbora zaupnikov SLS ter občinskih zastopnikov v Črensovcih za dolnjelendavski okraj. Ob veliki udeležbi sta poročala narodna poslanca Zebot in K. l. k. l. Zaupniki so izjavili, da je ljudstvo zadovoljno s sedanjo vlado ter pozdravlja voditelja dr. Korošca, ki se mu izreka popolno zaupanje in zahvala za spretno vodstvo državne politike.

Otroke

obvarujejo pred nalezljivimi boleznimi vratu in grla okusne

ANACOT-PASTILE

DR. WANDERS

Ljubljana

NOCNA SLUŽBA LEKARN.

V Noči na nedeljo: Bohinc na Rimski cesti in Levstek na Resljevi cesti.

○ Slovensko planinsko društvo priredi v torek, dne 25. septembra t. l. v veliki dvorani hotela Union ob pol osmih zvečer o priliki kongresa Asociacije slovenskih turistovskih društev predavanje združeno z skopističnimi slikami: a) dr. Ivan Horvat, univ. prof.: Narodni parki na Hrvatskem; b) Mlakar: Naše planine. Predprodaja vstopnic v pisarni S. P. D.

○ Na predlog gradbene komisije za regulacijo Gradaščice in Glinščice se bo vršilo sporazumno zamejčevanje novega posestnega stanja povzročenege vsled regulacije Gradaščice od Kolesarje do Vojnovičeve vodne naprave, in Glinščice od izliva do železniškega mostu na Glinah v ponedeljek, dne 24. t. m. in po potrebi naslednje dni, vedno od 14 (2 popoldne) dalje. Z zamejčevanjem se bo prvi dan pričelo pri Kolesarji. Vsi posestniki, ki so prepustili odnosno se jim je odvzel za regulacijo njihov svet, se vabijo, da se zanesljivo udeležijo tega zamejčevanja.

○ Kolesarska nesreča. K trem nesrečam, ki so se zadnje dni pripetile na cesti, se je pridružila v četrtek še četrta. Natak Viktor Povh se je vozil po Dunajski cesti z motornim kolesom. Na križišču Vodvodne ceste se je zadel v ključavničarskega pomočnika Franca Rolerja in ga podrl po tleh. Roler si je pri padcu pokvaril kolo in raztrgal obleko ter dobil več obšutnih poškodb, po telesu.

○ Denar na cesti. Iz zadnjega policijskega seznama izgubljenih in najdenih reči v Ljubljani je razvidno, kako zelo raztreseni so ljubljanci. Neverjetno mnogo stvari so pozabili v železniških vozovih in prav mnogo tudi v kavarni »Union«. Zadnjič je naš policijski poročevalec izgubil dežnik in je zanj vprašal na policiji. Ob tej priliki mu je uradni razkazal ves obširni policijski arhiv, kamor spravljajo najdene reči. Le malokdo, ki izgubi palico ali dežnik, se prijavi na policiji in še tedaj navadno najditelj ni prijavil njegove reči. Večina izgubljenih reči pa se ne prijavi in najdene reči pridejo v dobro mestnim revežem. Še več kot najdenih pa je seveda prijavljenih izgubljenih reči. Ljubljanci pušajo denar takorekoč na cesti. Samo v prvi polovici meseca septembra so izgubili skupno okrog 15.000 Din, torej izgube vsak dan povprečno skoro tisoč dinarjev. Tu niso vštete seveda izgubljene dragocenosti,

ki jih tudi ni malo. Nasprotno pa je bilo najdenega le nekaj nad 300 Din denarja in bankovce za 50 mark.

○ Arogantno dekle. 20 letno Skolastiko, že popolnoma izprijeno dekle iz Spodnje Šiške, je privedel stražnik v četrtek zvečer zopet na policijo. Osumili so jo namreč tatvine in tajne prostitucije. Skolastika ali Vlasta, kakor si pravi sama, je na policiji že kar domača in ni bila dosedaj še nikoli v zadržju, če so jo privedli v zapor. Toda kdo ve, kaj jo je pičilo v četrtek zvečer. Kar brez povoda se je sprla z dežurnim uradnikom, pričela v policijski pisarni razgrajati in kričati, nazadnje pa se je zaletela z glavo proti oknu in razbila šipo. Stražniku, ki jo je hotel odvesti, se je uprla in pričela besno biti okrog sebe. Seveda je bila policija močnejša od njene jeze in morala je v zapor. Tu je besnela dalje in se dolgo zaletavala z glavo v zid in v peč, dokler ni končno vsa utrujena zaspala. Tudi Skolastika je morala spoznati, da ni mogoče z glavo skozi zid, zlasti ne skozi zid policijskih zaporov.

○ Tatvina ure. Na Kodeljevem je pri delu na novi zgradbi v četrtek popoldne kar naenkrat zmanjkala zidarju Jakobu Štrklju lepa srebrna ura. Okradenec je o tatvini takoj obvestil stražnika, ki je povabil s seboj na stražnico tri Štrkljeve tovariše. Ti edini so bili tedaj na stavbi, vendar so na stražnici odločno zanikali tatvino in tudi pri osebnih preiskavi ukradene ure pri njih niso našli.

○ Iz policijske torbe. V policijske zapore so privedli sedem žensk, od teh so bile tri aretirane zaradi suma tatvine, štiri pa zaradi vlačuganja. Ponoči so razgrajali tokrat »samoc« trije pijanci in samo en gostilničar je bil ovaden zaradi prekoračenja policijske ure. Zamenje, da gremo h koncu meseca. Ovadena sta dva lastnika popadljivih psov. 23 trgovcev bo moralo plačati globo zaradi neupoštevanja pravilnika o zapiranju obratov, 7 voznikov in en šofer pa zaradi prestopkov zoper cestno-policijski red.

○ Dr. Demšar se je preselil na Miklošičevo cesto 24 in ordinira tam od ponedeljka 24. septembra. Telefon 3080.

Promog, drva, hoks, hovaški promog in ogije — »ILIRIJA« Vilharjeva cesta (za Gl. kol.), Kralja Petra tr. 28, Miklošičeva cesta 4 — Telefon štev. 2820

Maribor

○ Redno brezplačno naknadno cepljenje, ki je obvezno za vse prebivalce mesta Maribora, ki se niso bili cepljeni in so stari nad 6 mesecev, se vrši v času od 24. do 26. septembra t. l. vsak dan od 9. do 1. ure na mestnem fizikatu v novozgrajeni občinski hiši, Franciškanska ul. 8-I. Opuštev cepljenja se kaznuje kakor to določa zakon o obveznem in prisilnem cepljenju.

○ Program Parkkoncerta dne 23. sept. 1. Petrovič: Oj Srbijo; koračnica. 2. Rosini: Uvertura k operi: Semiramis. 3. Kačerovski: Balkan valcer. 4. Halevi: Predigra i hor iz opere Zidovka. 5. Svoboda: fantazija, Ljubav u prirodi (sa odjemom 2 fligorina). 6. Dobeš: Dženeral Pelle, mars.

○ Mestno elektriško podjetje. V nedeljo dne 23. t. m. bo prekinjena dobava električnega toka od 7. do 12. ure.

○ Mariborski gledališki abonma. Vsi prijatelji gledališča se opozarjajo na ugodnost gledališkega abonmana radi mesečnih obrokov. V interesu cele publike je, da se priglasijo čim več abonmentov, ker s tem ne koristijo samo sebi, temveč tudi umetniškemu delovanju gledališča: čim več publike, tem boljše gledališče!

○ Tuji v Mariboru. V času od 10. do 20. septembra je prišlo v Maribor 759 tujcev; med temi je bilo 172 inozemcev.

○ Umrla je Kmetič Terezija, delavčeva soproga, stara 65 let. Pogreb bo danes ob pol 17 na mestnem pokopališču v Pobrežju.

○ Seja Mednarodne zveze kršč. železničarjev bo v Monakovem od 25. do 28. septembra. Obenem bo tudi kongres Zveze kršč. organizacij. Kot zastopnik Prometne zveze se udeležijo te seje in kongresa g. Ivan Wurzinger, uradnik na mariborskem glavnem kolodvoru, ki je član Mednarodne zveze kršč. železničarjev.

○ Ob desno nogo. Pod avto je prišel na nepojasnen način na vogalu Tattenbachova ulica—Glavni trg šestletni deček Josip Treptak iz Crete pri Slivnici ter si pri tem zlomil desno nogo pod kolenom. Dečka so prepeljali o bolnico. Ob tej priliki opozarjamo merodajne činiteleje ponovno na nevarnosti, ki so jim izpostavljeni pasanti na omenjenem mestu. Prvič bi se moral regulirati in razbremeniti promet po Vetrinjski ulici vsaj v tem smilu, da bi vsa vozila (ne samo avtobusi!) lahko šla samo enosmerno; obratnosmerno pa gor po Kopalski ulici. Na drugi strani pa opozarjamo na razvado, da vozijo kolesarji, pa tudi druga vozila po ulici. »Ob jarku«, dasi je vozilom prehod zabranjen, in da se s tem še povečava prometni vrvež v Vetrinjski ulici; zlasti pa se s tem ovira avtobusni promet, ki trpi radi teh nepričakovanih ovir in zastankov, ki so s tem v zvezi, zelo na točnosti. Menimo, da se morajo tudi pritožbe od strani organizatorjev našega avtobusnega prometa vpoštovati končno pa pripominjamo še, da bi moral na nevarnem križišču Vetrinjska-Tattenbachova ulica in Glavni trg regulirati stražnik promet vedno in ne samo dva dni v tednu.

○ Malo več obzirnosti! Pred tablama frančiškanske cerkvi in na Koroški cesti 1, na katerih je nalepljen Slovenec, stoji vsak dan veliko paznih bralcev, ki lahko gratis zadoščajo svoje znatljivosti in radovednosti. Do sem je vse prav. Zdaj pa pride še nekaj drugega. Radi lepšega in pa da imajo čeljusti tudi nekaj posla in ne samo glava ter oči ti nekateri jedo sadje itd., koščice in odpadke pa na tla seveda. Tako nastaja pred tablama malo smeti. Prosimo malo več obzirnosti in takta, ker zahteva tako red in pa oziri snažnosti in tudi — estetik.

○ Ubogi pomočniki. Na Tržaški cesti 98 prenočuje v nekem hlevu več zidarskih pomočnikov. V noči od 19. na 20. pa jih je posetil neznan pustolovec ter jim odnesel obleke, perila, klobukov, čevljev in dr. v skupni vrednosti približno 1700 dinarjev. Neznane se je najbrže prikradel v hlev skozi streho; tako vsaj pravijo, strokovnjaki! Sumijo pa, da je storil to nedko, ki je preje tamkaj služil kot hlapec in ki je bil pred osmimi dnevi odpuščen. Zadnje dni se je namreč potikal tam okoli.

○ Če se splašaj konj. Predvečerajšnjem je vozil avto ptujskega odvetaika dr. V. v smeri Tattenbachove ulice proti kolodvoru. V bližini Gustinčičeve trgovine je avto hotel z leve strani prehiteti voz s konjem, ki ga je vodil Alojzij K., voznik pri tvrdki K. V tem momentu se je konj splašal in sicer baše radi neke odprtine na zidu omenjene trgovine ter skočil na levo; pri skoku je priletel v avto, ki je ravno švignil mimo, ter povzročil škodo 2000 Din. Nesreča bi gotovo bila še večja, ko bi ne zavozil šofer pravčasno na levi pločnik.

○ Izginil je Alojzij Grandošer, stanujoč v Danjkovi ulici 8. Od doma je odšel 8. t. m. ter se

podal k Devici Mariji v Pušedvi. Nazaj ga ni več bilo; ker so vsa povpraševanja bila čisto zaman, obstoja domneva, da se mu je kaj zgodilo. Na sebi ima črno obleko.

Celje

○ Seja okrajnega odbora SLS za Celje—Vransko. Prošli četrtek 20. septembra ob 8 zjutraj se je vršila v prostorih celjskega tajništva SLS seja okrajnega odbora SLS za celjsko—vranski okraj. Posvetovanje je vodil strankin okrajni načelnik občinski poslanec g. prof. Anton Cestnik. Udeležba je bila kljub še trajajoči hmeljski kupčiji in kljub delavniku skoro polnoštevna. Izmed 28 krajevnih organizacij je bilo zastopanih 24. Posvetovanje je trajalo do pol 13. V glavnem je bil razgovor posvečen volitvam v okrajne zastope, sklepalo pa se je poleg tega še o dolgi vrsti aktualnih predlogov, ki so jih stavili zastopniki posameznih organizacij. Na sejah je vladala popolna enodušnost ter so zborovalci odšli s prepričanjem, da se v tako strumino organizirane vrste slovenskega ljudstva zaman zaletavajo iz koristoljubja in užaljenosti posameznikov porojene politične tvorbe.

○ Občni zbor Zadružne zveze v Celju. V četrtek 20. septembra se je neopazeno izvršil občni zbor Zadružne zveze v Celju, ki v življenju te zveze, o kateri se je zadnje čase mnogo govorilo v zvezi s polomom Slavske banke, daje povsem novo smer. Kolikor smo mogli ugotoviti, je odvetnik dr. Božič odložil načelstvo zveze in se niti obnegega zbora ni udeležil. Občni zbor je vodil minister n. r. dr. Kukovec. Za predsednika je bil izvoljen g. Roblek iz Zalca. Poleg njega je menda prišlo v načelstvo še nekaj zalčanov, ki baje nameravajo sedaj prenesti sedež zveze v Zalec. Glavno težavo je obnemu zboru delal sanacijski načrt, po katerem bodo morale posamezne pri tej zvezi vložene zadruge prispevati zelo lepe denarce za ozdravljenje zveze. Udeležba je kljub aktualnosti obravnavanih predmetov bila pičla, razgovor pa mestoma celo buren.

○ Zaradi prepovedanega povratka so zaprli 69 letnega Alojzija Smodaja iz Št. Jerneja pri Konjicah. Možakar je bil za pet let izgnan iz Celja, a se kaj rad povrača v naše lepo mesto. Bil je zaradi tega že ponovno zaprt.

○ Otroci na razplogu. Občinski urad Celje okoliha bi oddal za dobo pet tednov v oskrbo dva otroka, od 8 mesecev do dveh let starega fantka in deklico. Istotako bi rad oddal v trajno oskrbo dva fantka okoli dve leti stara. Kdor bi navedene otroke ali katerega izmed njih vzel iz usmiljenja za svoje ali v brezplačno oskrbo ali tudi v oskrbo proti mali odškodnini, naj se blagovolji zglasti med uradnimi urami v občinski pisarni na Bregu.

Ustanove Antona Kolenca

Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v Celju razpisuje dijaške ustanove za srednje šole za zimski tečaj 1928—29. Prednost pri prejemanju štipendij imajo v vsakem primeru taki pridni potrebni prosilci, ki so s pokojnim gospodom Antonom Kolencom, veletržcem v Celju, v sorodu ali svaštvo, za njimi domačini iz gornjegrajskega okraja, sicer pa Slovenci sploh, ne glede na spol. Za posamezne štipendije ni določena nobena vsota, temveč določa kuratorij po vsakokratnih razmerah in po stanju dohodkov iz glavnične imovine višino posameznih naklonitev in osebe štipendistov. Ta ustanova je namenjena dijakom gimnazije, trgovskih šol, meščanske šole ali drugih srednjih šol v Celju. Sorodnikom g. Antona Kolenca pa se smejo te ustanove podeljevati tudi na takih šolah izven Celja. Prošnje naj se vložijo izključno pisмено na naslov: Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v roke dr. Ernesta Kalana, odvetaika v Celju, do dne 5. oktobra 1928. Prošnja je treba priložiti zadnje spričevalo, pri prosilcih, ki se sklicujejo na sorodstvo ali svaštvo z zapustnikom ali na to, da so doma iz gornjegrajskega okraja, tudi listine, s katerimi dokažejo te svoje trditve (krstni list, rodbinski izkaz, potrdilo županstva ali župnika itd.). Tudi je treba v prošnjah navesti, kako dolgo že prosilec študira na dotični šoli ali dotičnem zavodu in koliko časa bodo po vsej priliki trajale študije. Nadalje je treba priložiti popis njegovih osebnih razmer ter jih posvedočiti z uradno listino (ubožnim spričevalom). Vpoštevanje se samo pismente prošnje; osebna intervencija je brezpogojno izključena. — Za kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v Celju: Dr. Ernest Kalan.

Dopisi

Ptuj

○ Shod delegatov in občinskih odbornikov, ki se je vršil preteklo nedeljo pri Brečnici v Ptuj, je obiskalo iz ptujskega okraja nepričakovano mnogo naših pristašev, tako da je bila dvorana za toliko številno mnogo premajhna. Zborovalci so z zanimanjem sledili poročili poslanca prof. Vescenjaka in soglasno sprejeli na predlog občanskega poslanca g. Vrščica zaupnico dr. Korošcu in Jugoslovanskemu klubu. Nato je sledila določitev kandidatov za volitve v okrajni zastop, o čegar delovanju je poročal dosedanj komisar g. Miha Brečič. Njegovo poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem na znanje.

⊕ Nova trgovina. G. Franc Mülleret je odprla na Ljutomeri cesti 6 trgovino z lesom, premogom in cementom. Opozarjamo na in-serat!

⊕ Radio-Ljubljana se tudi pri nas v Ptuj sliši prav lepo in vzbuja zanimanje za našo slovensko besedo iz srca Slovenije. Naše amaterje jezi samo neka brzobjavna postaja, najbrž iz blažene Mussolinije, ki zlasti med govori ne preneha in dosledno moti s svojimi stereotipnimi znaki, iz katerih se da sklepati samo na nagajivost naših sosedov ob morju. Tudi Ptujčani, ki imajo opravka z visokofrekvenčnimi aparati, bi lahko vsaj v večernih urah imeli nekoliko obzira na radio-amaterje in masaže ter druge manipulacije opravili v času, ko radio počiva.

⊕ Sejmsko poročilo. Na sejm 18. septembra so prignali 72 konj, 252 krav in telic ter 150 bikov in volov. Cene za kg žive teže so bile: I. vrsta 7—8,50 Din, II. vrste 5—7 Din, III. vrste 3,50—5 Din. Na sejm 19. septembra pa je bilo prignanih prešičkov pod 3 mesece 163, nad to starostjo pa 248 svinj. Cene za kg žive teže pri plemenskih živalih 10—11 Din, mladi prešički (proleki) 11,50—13 Din. Prešički, 6—10 tednov stari, 80—200 Din komad.

Trbovlje

⊕ Na meščanski šoli se prične novo šolsko leto 1. oktobra s šolsko mašo in otvoritveno slovesnostjo. Učenci vseh razredov naj se zbero ob tričetrt na 9 na prostoru pri cerkvi. — Ravnateljstvo.

⊕ Stavbinska zadruga »Dom in vrta« je začela graditi stanovanjske hišice za svoje člane. Kakor čujemo, se jih še letos spravi šest pod streho. Cena manjši hišici je 45.000 Din, večji 65.000 Din. Mesečno se plačuje za manjšo po 250 Din, za večjo po 350 Din. Plača se hišica v 15 letih. Odbor zadruge dela brezplačno, akoravno je mnogo dela. Zemljišče za stavbe in na lepi točki, 5 minut od cerkve pod Dimnikom.

⊕ Vpisovanje v 1. in 2. razred trgovske nadaljevalne šole se vrši v nedeljo 23. septembra od 9 do 11 v VI. razredu deške šole na Vod. Vajenci in vajeke naj prinese s seboj zadnje šolsko spričevalo. Vpisnina je 100 Din.

⊕ Dela pri kopalnici so se oddala stavbenemu podjetniku Jos. Ciuh.

Novo mesto

Prosvetno društvo v Novem mestu ima svoj redni občni zbor v četrtek 27. septembra ob 8 zvečer v Rokodelskem domu.

Osebnost v Novem mestu je nastavljen g.dr. Petrič.

Ženska javna bolnica v Novem mestu je kupila od hotelirja Ivana Kokliča njegov skedenj in stavbno parcelo ter zida sedaj nove moderne svinjake, greznico in hlev. Odkar je zdravstveno okrožje v rokah SLS in delujejo v upravnem odboru naši pristaši, se je kupila velika njiva za ekonomijo bolnice, preslikala se je vsa bolnica od znotraj in prekrila streha.

Na okrajni cesti pri Ločah se je v daljavi 200 m znižal klanec, na nizkem močvirnem svetu pa cesta znatno dvignila, tako da bo ustrezno dolgotrajnim željam prizadetega prebivalstva. Istotako se dela na znižanju klanca pri Gor. Strazi. Dela bodo v najkrajšem času izvršena v lastni režiji okrajnega cestnega odbora s podporo občinskega odbora.

DIJAK BREZ DIJAŠKEGA KOLE-DARJA — OBRATNIK BREZ ORODJA

Dovje. Neznane, ki je bil 6. septembra pri Peričniku od vojaka granične trupe ustreljen vsled poizkušene bega, je bil po preteku 95 ur po smrti obduciiran. Kroga mu je prodira srce. — Električna je zasvetila na Dovjem v večini hiš v soboto 15. septembra. Kmalu zasveti tudi v Mojstrani. Napeljena je od Završnice. — Naslednjo noč med nedeljo in ponedeljkom je bil na Dovjem v družbi popivajočih vinskih bratcev z nožem zaboden 26 letni Janez Peterl iz Mojstrane. Prepeljali so ga v bolnico. Nekaj drugi fant pa je bil ranjen v roko. Morda bodo vsaj taki incidenti nekatere odvračili od pomečevanja, motenja nočnega miru itd., kar vsem prebivalcem že v resnici preseda. Predpisi, ki take reči prepovedujejo, so vendar za vse, ne samo za nekatere. — Vlak in avto sta trčila 18. septembra na železniškem tiru, ker prehod čez tir ni bil zaprt. Avto je poškodovan.

Naznanila

Ljubljansko gledališče

Vse predstave se vrše v dramskem gledališču.

Sobota, 22. septembra: ROMEO IN JULIJA. Premierski abonma.

Nedelja, 23. septembra: ob 15 pop.: ZUPAN STILMONDSKI. Izven. — Ob pol 20: BAJADERA, opereta. Izven.

Ponedeljek, 24. septembra: Zaprt.

Torek, 25. septembra: ROMEO IN JULIJA. Red A.

Nedelja v Narodnem gledališču. V nedeljo, dne 23. t. m., popoldne ob 15. uri igra ljubljanska drama krasno delo Zupana Stilmundskega. Ta drama je bila koncem lanske sezone na repertoarju ter je izredno uspešna. Zvečer ob pol 20. uri pa se poje po večmesečnem presledku zopet opereta Bajadera v običajni zasedbi. Obe predstavi se vršita izven gledališkega abonmaja. Obe predstavi sta v dramskem gledališču.

Interesente za gledališki abonma opozarjamo, da prične ljubljanska drama danes z redno sezono. Eventualni priglasili za gledališki abonma se še sprejemajo v knjigovodstvu gledališke uprave v dramskem gledališču.

Prireditve in društvene vesti

Vsaka objava pod tem naslovom se mora plačati in sicer prvih 15 besed po 25 par, vsaka nadaljnja beseda po 3 Din.

Bojna igra Kalvarija se na splošno želje poverni letos zadnjikrat v nedeljo 23. t. m. ob 7 zvečer na letnem igrišču Mladinskega doma na Kodeljevem. Po predstavi vozi od garnizijske bolnice posebna garnitura električne cestne železnice do kolodvora. Predprodaja vstopnic »Orient« Dunajska cesta 14. Pridite in ne zamudite si ogledati ob desetletnici konca svetovne vojne to zares lepo delo. — Odbor.

Odbor »Strokovnega društva javnih nameštencev in vpojenecv kraljevine SHS« v Ljubljani ima drevo ob 8 v konzumni kleti na Kongresnem trgu štev. 2 svojo redno sejo.

Iz železniške službe

Napredovali so v 6. skupino I. kategorije referenti pri generalni direkciji v Beogradu, dosedaj uradniki II. kateg.: Lovro Svetina iz 1-a skupine; Josip Briski, Vojislav Savič, Josip Jošt, Oskar Gregič, Ljudevit Jereb vsi iz 1-b skupine; Franjo Lamprecht iz 2-a skupine; Aleksander Laslo, Božidar Pavlovič oboje iz 2-b skupine; Dragutin Molino iz 1-a skupine. — Pri ljubljanski direkciji: v 6. skupino I. kategorije: Fran Smerdu, šef prometne službe v Ptuj, dosedaj v II. kateg. 2-b skupine; v 3. skupino I. kateg. Srečko Benedik, načelnik prometno-komercialnega oddelka; v 4. skupino I. kateg. Hinko Golias in Karol Zupančič, šefa oddelka; v 5. skupino I. kateg. Lovro Požar, Josip Veljak, Pavel Levičnik, Fran Hoja, inž. Fran Zelenko, inž. Friderik Weinberger; v 6. skupino I. kateg. inž. Fran Honzak, inž. Drago Leskošek; v 1-a skupino II. kateg. Albin Adlišič; v 1-b skupino II. kateg. Ivan Podboj, Andrej Maselj, Josip Černe, Josip Jenko, Fran Pustoslavšek, Teodor Drovnik, Jurij Plešič; v 2-a skupino II. kateg. Anton Vtičar, Dragutin Kovačič, Fran Bergant, Josip Holeček, Ernest Franke, Radovan Stefanovič, Sreten Gorec, Josip Grabnar, Fran Medic, Josip Vadnov, Hilarij Lovrenčič, Fran Zekar, Mirko Punčuh, Leon Dekleva; v 2-b skupino II. kateg. Miha Rožanc, Janko Vranjek, Peter Bradaška, Alojzij Mihčič, Hieronim Hvala, Rudolf Likar, Ivan Novak, Mirko Nahtigal, Josip Cijan, Slavko Lukanc, Drago Komp, Josip Mlakar, Rudolf Vidic, Gabrijel Pirkmajer; v 1. skupino III. kateg. Josip Gabrovšek, Ivan Ščurk, Ivan Jurman, Ivan Kuštrin, Ivan Steblovnik, Anton Prelec, Tomaž Namesnik.

Iz poštne službe

Napredovali so: Anton Lah v Moškanjcih in St. Car v Čakovcu iz 3. skupine v 2. skupino II. kategorije.

Iz 4. skupine v 3. skupino II. kategorije pa: Karla Sarabonova, Ivanka Krašovecova roj. Šiškova in Marija Troštova na ljubljanski glavni pošti; Jožica Uraničeva na ravnateljstvu; M. Belina in Dušica Škerljeva na mariborski kolodvorski pošti; Leopoldina Friedlova v Storah, Henrieta Wolfova v Čakovcu, Marija Rabičeva v Konjicah, Hilda Čopova roj. Kavsova v Podnartu, Angela Fazziničeva v St. Vidu pri Stični, Bernardina Urbančičeva na Vrhniki, B. Loske v Trbovljah, Vida Kušarjeva v Medvodah in Marija Kečkeš v Prelogu.

Iz 3. skupine v 4. skupino: Ana Burgarjeva, Marija Petričeva, Marija Hočvarjeva roj. Podgornikova in Al. Jurajavič in Ljubljanski gl. pošti; Mara Grimsova v Železnikih, Mara Kalliškova v Novem mestu, Slava Webrova in Bosiljka Gjekčeva v Čakovcu, Justina Puppsova v Dolnji Lendavi, Julija Albrechtova na poštini podružnici št. 4 v Ljubljani, Mara Stukljeva pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, Olga Senicova v Sošanju, Marija Klatterjeva v Smarju pri Jelšah, Mira Glinškova na mariborski glavni pošti, Marija Lortjeva v Muti, Amalija Kalanova v Podplatu, Ana Vernikova in Iv. Radič na mariborski kolodvorski pošti, Ivanka Gradova v Stični, Amalija Pondelakova v Strnišču, Vera Plehanova pri Sv. Trojici v Slov. goricah in L. Turk pri brzobjavno tehničnem odseku v Mariboru.

Iz 3. skupine v 2. skupino III. kategorije: Pavla Frankova, Marija Kermčeva in Fr. Jakopin na ravnateljstvu; Francka Zemljičeva, V. Rozman, Joško Hauptman in K. Landstätter na ljubljanski glavni pošti; Iv. Bezljaj pri brz. teh. odseku v Mariboru in Al. Furlan pri brz. teh. odseku v Ljubljani.

Premeščeni so: inž. Rajko Poniž z ravnateljstva v Veliki Bečkerek; Fr. Lapajne iz Novega mesta, it. Tručl z Zidanega mosta in Ant. Učkar iz Ljutomer, vsi na ljubljansko glavno pošto, Iva Smerdujeva iz Ljubljane na mariborsko glavno pošto; Marija Lortjeva iz Maribora v Muto, Jožica Glazarjeva iz Mute na mariborsko glavno pošto in Ana Gomiščekova iz Celja v Laško, Kristina Mirtičeva iz Črnomlja v Vinico pri Črnomlju in Ana Kokočova iz Cankove v Gornjo Lndavo, D. Ladra s Prevalj na mariborsko kolodvorsko pošto, Danica Stolfova iz Ljubljane v Kranj, Iv. Kržišnik iz Maribora na Jesenice na Corenskem in Marija Zenova roj. Kopitar iz Novega mesta na Rakek.

Upokojeni so: zvičnik Al. Gerbec v Ljubljani na glavni pošti, Ferdo Klavara v Mariboru na glavni pošti in K. Stojan v Poljčanah.

Pridobivajte novih naročnikov!

Streljaška družina Ljubljana. V nedeljo, dne 24. septembra streljanje na vojaškem strelišču. Zbor ob 8.30 istotam. Udeležba obvezna. Gosti dobrodošli.

Cerkveni vestnik

Unio Apostolica. Letni zbor lavantinske Apostolske zveze se bo vršil kot razglašeno v »Vestniku skupščine III. reda« 1928, št. 3. v Rogaški Slatini dne 24. septembra t. l. tik pred začetkom skupnih duhovnih vaj lavantinske duhovščine, in sicer ob 17. uri, ne ob 15. uri, tako da lahko vsak sobrat doseže zborovanje s popoldanskim vlakom, ki odhaja iz Grobelnega ob 15.58. Zborovanje se vrši v dvorani skupnih premišljevanj in pobožnosti »Zdraviliškega doma« s sledečim poredom: Otvoritevna molitev, pozdrav, letno poročilo; govor dekanijekega upravitelja Jos. Ozimič: Slomskova metoda za asketično vzgojo duhovščine in »Unio Apostolica«; predlogi, zaključna molitev. Konec ob 18. uri. — Vabijo se vsi čl. sobratje, da porabijo priliko in se poučijo o ciljih in zahtevah Apostolske zveze.

Duhovne vaje v Rogaški Slatini od 24. do 28. septembra bo vodil p. dr. Odilo Mekinda iz Škofje Loke. Duhovne vaje se zaključijo v četrtek zvečer, tako da se udeleženci v petek jutraj s prvim vlakom lahko odpeljejo.

Naše dijaštvo

Katoliškim abiturientom! Vsa pojasnila o študiju in vpisu na univerzo vam dajeta dva oddelka JAKD »Danice«, Miklošičeva cesta 5 vsak dan od 11 do 12.

Orel

Naraščaj Sv. Peter-Ljubljana prične z redno telovadbo danes dne 22. septembra ob 16 v telovadnici Ljudskega doma. Orlči pridite zanesljivo in pripeljite nove. — Vodja naraščaja

Polzvedovanja

Našla se je otroška ročna torbica. Dobi se Škofja ulica 3 pri g. Kovaču.

„Veselite se z menoj“

pravi mlada gospa Mica. „Zmeraj bom vesela in dobre volje, ker mi ne preti nikaka težka muka, odkar RADION pere sam.“

Varuje perilo!

Za duha in srce

S knjižnjega trga

Zbornik za umetnostno zgodovino. Letnik 1928. Zvezek 1-2. prinaša sledečo vsebino: K. slikarstvu v Sloveniji na prehodu od XVII. v XVIII. stoletje (dr. Stanko Vurnik). — Korespondenca Janeza in Jurija Subica (France Mesesnel). — Srednjeveški rokopiši v Sloveniji (Milko Kos). — Naši spomeniki iz empirske dobe (Viktor St. aka). — Varstvo spomenikov (Fr. Stele). — Književnost (Slike gotškega krilnega oddelka iz Kranja, Aus der Werkstatt Thomas Kruegers, Fibels mit Sperrvorrichtungen, Monastir Kalenik, Monumenta artis serbicae). — Nadaljujejo se umetnostni spomeniki Slovenije I. Kamnik Srpski književni glasnik. 16. september 1928, Beograd. Vsebinska: Kazivanja o zemljinoj keri, pripovedka (Momičilo Nastasijević). — O smrti moga oca, uspomena (Suhotin-Tolstoj). — Biser pred prolaznike, pesma (Božidar Kovačević). — Utehe pred raspolom, pesma (Desimir Blagojevič). — Veče, pesma (Desimir Blagojevič). — Suze Mirjamine, lirski proza (Nemirovič-Dančenko). — Rozeta, lirski proza (Nemirovič-Dančenko). — Kakve oči ima noč, lirski proza (Nemirovič-Dančenko). — Nerazumljivi Tolstoj (Todor Manojlovič). — Tragedija Tolstoj (Evgenije Spektorski). — Vasilije Nemirovič-Dančenko (Svetozar Matić). — Muzički pregled, školski pregled, politički pregled — Beleske. Zlota, 4. broj, rujan 1928: Četiri najveća pjesnika i upliv vjere (Bock D. J.). — Tako zvana Barnabina poslanica (Sanc D. J.). — Temelj uspehina i neuspjeha u filozofiji (Vrbanc D. J.). — Idejni razvoj dr. Merza — Krematorij ili pokapanje? — Teorija o kršćanskoj umjetnosti. — Kako biljke brane svoj med — Henrik Ibsen — Književnost.

Seznam predavanj na univerzi kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani za zimski semester 1928-29. Ljubljana. Blaznika nasl. 1928. Uredba o viničarskem redu, sprejeta na seji Oblastne skupščine mariborske dne 20. julija 1928. V Ljubljani 1928. Založila Delavska zbornica, 22 strani.

Zbirka zakonov 23. snopič: Zakon o posesti in nošenju orožja, Zakon o osrednji upravi za mere in dragocene kovine, o kontrolah mer in dragocenih kovin in o kontrolah sodov, Zakon o merah, njih rabi v javnem prometu in nadzorstvu nad njimi, Zakon o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine. — Ljubljana 1928. Se dobi v vseh knjigarnah.

Radniška zaštita, socialno-politična revija, službeni glasnik Sred. urada za osiguranje radnika. Zagreb, 6. septembra 1928, posebni broj. Vsebinska jako bogata in obsega po več člankov iz sledečih panog: Značaj i važnost Medjunarodnog saveza bolesničkih blagajna. Sadašnji položaj osiguranja za slučaj bolesti. Osiguranje za slučaj bolesti i radnička porodica. Osiguranje poljoprivrednih radnika za slučaj bolesti. Delovanje bolesničkih blagajna na području zaštite i higijene radnika. Osiguranje za slučaj bolesti u pogranničnim krajevima i medjunarodnim ugovorima.

Izpred sodišča

Kdor ima s cigani posla...

Sredi novembra lanskega leta se je priključila večja družba ciganov v Blatno vas in se utaborila za Cigaletovim zelnikom. Bilo jih je okrog 20,

glavno besedo in vodstvo družbe pa sta imela Josip in Stefan Nikolič. Ta dva sta barantala s konji, skrbela za ves tabor in tudi vodila vso skrb zastran kraje kokoši in drugih stvari. Nekega dne sta oba cigana prišla k tamkajšnjemu gostilničarju Krilcu, ter ga poprosila za majhno uslugo. Krilec jima je ročno ustregel in ciganom posodil nekaj stotakov, ki da jih rabita za nakup konj. Čez par dni sta Krilcu nekaj denarja vrnila in lahkoverni gostilničar jima je odslej še bolj zaupal. Hodila sta k njemu pit in enših tudi jest. Nekajkrat sta vse redno plačala, parkrat pa sta ostala tudi dolžna. Krilec je imel že popolno zaupanje do ciganov, toda glej! — nekoč je cigane vzela noč... Ni duha ni sluha o njih taboru, tudi nobenega sledu ne, kam so šli. Zdal je pa Krilec zaskrbelo in se je podal k orožnikom po svet in pomoč. Toda cigani so pač cigani! Živ krst ni vedel zanje, nihče jih ni videl, kod in kam so izginili. — bilo jih ni! Šele čez več mesecev se je našla sled za njimi in so jih utaknili v ječo. Pri razpravi se Nikoliča izgovarjata na vse načine in kakor povesta, bi človek mislil: ne onadva njemu, krmarja je njima dolžna! O cigani znajo! Tistega krmarja sploh ne poznata in se zaklinjata za žive in mrtve in vso cigansko zlašto do tretjega rodu nazaj, da ga se nikdar v življenju nista videala in ga nista. Končno pa so jima bili tudi sodniki kos in se je vrv dokazov zadrgnila. Tedaj pa cigana ubereta drugo taktiko in priznavata, toda gospod prečastiti, molim lipo, kak bi to moglo bit? On da dašne ciganu pare, jok! Nego smo mi dali njemu, pa je on nama dužan. Jest, bogami, prečastiti! In bi tako menda ne bilo konca prekanju do samega sodnega dne, ko bi se sodniki menili za njune izgovore in zagovore in prisage na sunce žarko i majku milu i oca dragog in kar je še teh ciganskih dokazov svetosti in nedolžnosti. Tako pa so se sodniki podali na posvetovanje in potem razglasili sodbo: 14 dni zapora vsak. Zdal, zdaj sta šele vzplamtela cigana! Kot bi navil gramofon, sta ponavljala venomer: »Pa molim, gospodine prečastiti! Ni kriv ni dužan, pa zašto da sedim.« S silo ju mora prisiliti predsednik, da obmolneta. Ko jima potem prebere še ostalo sodbo, da se jima preiskovalni zapor računa in sta tedaj kazni že odsedela in bosta šla kaj na prosto, se pa njun govor spremeni v neprestani »fala, fala, prečastiti!« in priklanjata se na vse strani vsakemu sodniku posebej, da ju komaj odžene paznik iz dvorane.

Turistika

Planinč! pozor! XI. pododsek obsejne čete v Ljubljani javlja SPD, da se nekateri člani vračajo z Mojstrovke in Prisojnika po italijanski strani na naše ozemlje. Ker je prestop meje absolutno prepovedan izven carinskih potov, opozarjamo na to, da turiste, da se izognejo nevarnostim in kaznim, kajti obmejni stražniki imajo strog nalog aretirati vsakega in ga izročiti policijskim oblastem. — SPD.

Slovensko planinsko društvo javlja, da so sledeče kočje zaprte: Orožnova kočja pod Črno Prstjo, Krekova kočja na Rattitovu, Staničeva kočja, Kamniška kočja na Kamniškem sedlu, Čopova kočja na Kokrškem sedlu, Češka kočja. — Zimska soba v Čopovi koči je vedno odprta in planincem na razpologo. — V slučaju ugodnega vremena bo Čopova kočja ob sobotah in nedeljah za silo oskrbovana do nadaljnjega.

Dom na Urški gori zaprt. Misljinska podružnica SPD v Slovenjgradcu obvešča vse cenjene turiste in izletnike, da bo dom na Urški gori od 25. t. m. naprej zaprt.

Sveta življenje in vrvenje

Tisti, ki ne morejo iz postelje

V vseh časih so bili ljudje, ki niso šli v posteljo, če so bili zaspani, utrujeni ali bolni, ampak tudi iz drugih vzrokov. Švedski kralj Bernadotte je šel vedno v posteljo ob 11. zvečer in jo je zapustil drugi dan ob 4. popoldne. Pozimi je svoje ministre sprejemal v postelji, kjer je tudi podpisoval akte. — Singer, iznajditelj tkalne šivanke je ležal v postelji in sanjal o svojem stroju; vse njegovo mišljenje je delovalo navadno le v spanju. V sanjah se mu je nekoč zdelo, da drvi nek konjenik proti njemu s sulico. Singer se je ustrašil in zbudil ter je zbral, kar je mislil in kar se mu je sanjalo in igla je bila gotova. — Špancu Everardu Blascu je nek prorokovalec prorokoval, da ne bo umrl v postelji. Blasco je mislil, da bo večno živel in od tedaj ni več zapustil postelje. Šest let je ležal; naenkrat se pojavi potres. Blasco skoči s postelje, da bi zbežal, pri tem pa je tako nesrečno padel, da si je zlomil tilnik in je bil mrtev. — Anglež White je kot zdrav in čvrst mož ležal šest let in sedem mesecev v postelji. V tem času je štirikrat premenjal svoje stanovanje, toda postelje ni zapustil. Ko se je selil, so morali prenesti posteljo z njim vred v novo stanovanje. To se je moralo zgoditi celo tedaj, ko se je selil iz mesta v mesto. — Tudi

Caruso ml., sin slovitega italijanskega peva. O njem pravijo njegovi učitelji, da bo očeta še nadkrilil.

znameniti angleški sodnik Dorville se ni mogel ločiti od svoje postelje. Stranke so morale priti v njegovo spalnico, kjer so se vršile tudi razprave. Ko je delal testament, je strogo prepovedal, da bi ga pokopali v krsti. V grob je šel s svojo ljubljeno posteljo.

Kaj nam je prinesel promet

1. julija 1923 je bilo v Berlinu 20.710 voz in avtomobilov. Istega dne 1925 pa 35.718. Dve leti kasneje 59.671. 1. julija 1928 76.409

Z nesrečami, ki so jih povzročili ti vozovi, pa je šlo tako: L. 1923 je bilo skupno 2040 nesreč, od teh je bilo 57 oseb ubitih, 1531 pa ranjenih. L. 1925 je bilo 11.056 nesreč, od teh 162 smrtnih slučajev, 5317 pa ranjenih. L. 1927 je število nesreč poskočilo na 21.927 s 144 mrtvimi in 9023 ranjenimi. V prvi polovici l. 1928 je bilo že 12.499 nesreč, 108 mrtvih in 5399 ranjenih.

9. 1927 so pri 12.827 slučajih brez nadaljnega lahko ugotovili vzrok nesreče. Splošno je število nesreč, povzročenih po tehničnih napakah vozil, bistveno manjše kot se misli. Le v 356 slučajih se je moglo ugotoviti, da je aparat voza pomanjkljiv. Velikansko večino nesreč povzročajo vozniki sami; bodisi da prehitro vozijo, ali da vozijo napačno, ali da ne dajejo znamenja, ali da so pijani, ali pa da so med potjo oboleli.

Pa tudi potniki niso brez krivde. V l. 1927 so bili v 2981 slučajih sami krivi; bodisi da niso pazili ali se igrali na cesti ali med potjo ska-

Posebne znamke, tiskane za polet »Zeppelin« v Ameriko. Kot kaže slika, so precej drage.

kali iz vozov, ali bili pijani, ali pa se obešali na vozila.

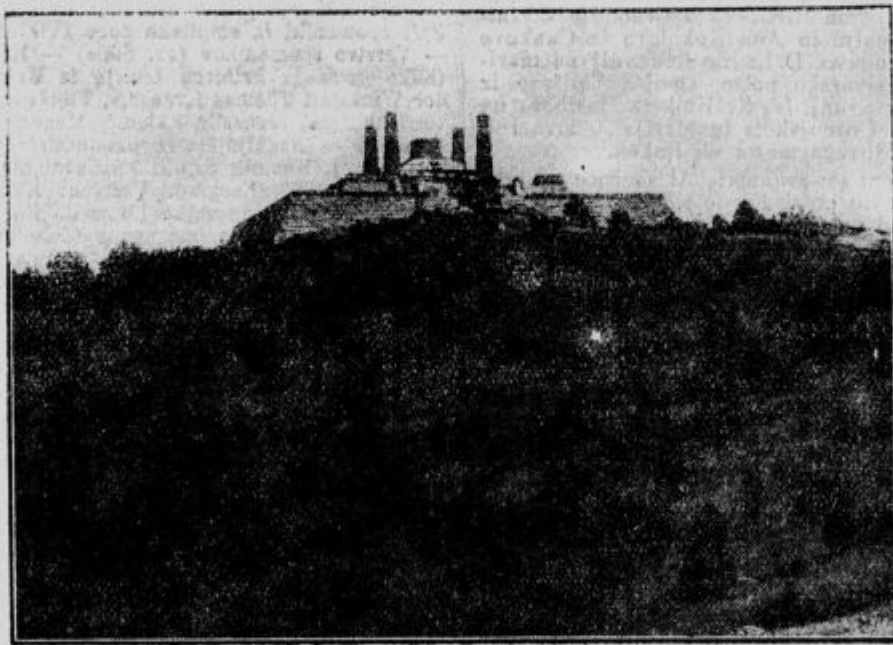
Tisti torej, ki hodijo v mesta in jim je življenje drago — pozor!

Pozna osveta

Iz Korzike poroča angleški list »Daily Chronicle« o sledečem slučaju krvne osvete: Pred 28 leti je imel nek Korz, po imenu Andrienne Zanelli spor s posestnikom Biggi, pri katerem je prišlo do obračunavanja s pestmi. Nož se je zablskal in Zanelli je zabodel svojega nasprotnika. Po tem dejanju je Zanelli zbežal v gore, kjer so ga pa našli orožniki, privedli v zapor in pred sodišče. Zanelli je bil obsojen na pet let ječe in na pet let izгона iz Korzike. Biggi pa je zapustil sina, ki je bil ob očetovi smrti deset let star. Zaprisedel je, da se bo maščeval nad morilcem svojega očeta. Mladji Biggi je zrastel, je stopil v vojaško službo, služil v Maroku in se udeležil tudi svetovne vojne. Nato se je povrnil domov. Zanelli pa se je enako povrnil, potem ko je bil 28 let izven svojega domačega kraja in dosegel starost 63 let. Komaj se je Zanelli povrnil, že je vstopil Biggi v njegovo stanovanje in ustrelil morilca svojega očeta. Tudi Biggi je zbežal v gore, kjer ga kot nekoč Zanelli iščejo orožniki.

Kakšna je ameriška družina

Po splošnem ljudskem mnenju obstoji navadna ameriška družina iz staršev in treh otrok. To število so vzeli že večkrat za podlago, ko so izračunali dohodke in izdatke družine, mezde, stanovanjske prostore. Pred kratkim pa so pri-

Spomenik češkoslovaškemu generalu Stefaniku, ki je ob času, ko je bila domovina osvobodjena, padel z letala, ki ga je privedlo iz Italije v domovino in se ubil. Spomenik bo odkrit dne 25. septembra.

redili v Ameriki natančnejšo preiskavo in ugotovili, da te navadne družine pravzaprav ni in da ne odgovarja resnici, vsaj kolikor pride mestno prebivalstvo v poštev. Preiskava je vzela za podlago 23.373 družin, nekatere brez otrok, druge z enim ali več, nekatere pa brez očeta ali matere, z enim ali več otroci. Skoro četrtina teh družin ni imela ob času preiskave otrok v hiši. Četrtina je imela po enega otroka. Petina dva. Slaba tretjina pa 3 ali več.

Običajno naziranje, da skrbi le oče za družino, se je izkazalo kot pravilno le v treh petinah slučajev. V ostalih družinah pomagajo tudi žene in otroci. Vprašanje, ali gre omožena žena na delo, ker mora, ali pa, ker hoče biti samostojna, je osvetlilo dejstvo, da gre 20 odstotkov žena kot delavk v službo, dočim je le 12 odstotkov žen obrtnikov obrtno uslužbenih.

Nadaljna preiskava je vzela za podlago 11 tisoč družin v 37 mestih Kalifornije. Kalifornske občine imajo približno 25.000 ljudi. 26,9 odstotkov družinskih hiš imajo vrednost 4500 do 6000 dolarjev, nekatere pa 6500 do 8000. V prvi skupini ima 61,1 odstotkov telefon v hiši, v drugi skupini pa 79,5 odstotkov. V vrednejših hišah je pa telefon običajen. Skoro vse hiše so električno ali plinsko razsvetljene.

Letni dohodek znaša za 38,1 odstotek družin 2000 dolarjev, za 28,8 odstotkov 2500 do 3000 dolarjev, za 5,2 odstotka 3500 do 5000 dolarjev, za 6,9 odstotkov 5500—9000 dolarjev. Splošno naziranje, da bo ameriška avtomobilska industrija kmalu nasitila vso državo, se ni potrdilo. V več kot 40 odstotkov raziskovanih hiš se avtomobil ni našel.

Pilot Sinzinger, ki se je dvignil s 500 kg težkim bremenom 8830 m visoko in odnesel nov rekord.

Nič čudnega, če gledališča nimajo denarja

V nekem berlinskem gledališču so prišli tisti, ki imajo proste vstopnice, k predstavi in opazili, da so njihovi sedeži zasedeni po

»Slovenec« je že poročal o čudovitem otroku v Pragi, ki izračuna tudi najtežje račune na pamet. Slika nam ga predstavlja z njegovo materjo pred praškim hotelom. Piše se Emerik Ivancso.

tistih, ki so jih plačali. Kar tako se niso hoteli udati in v trenutku se je med obema strankama razvila prava bitka s pestmi. Kot običajno, je tudi tu posegla vmes policija in napravila mir. Vodstvo pravi, da so ljudje s prostimi vstopnicami potrebno zlo, vsakdo bi bil dobrodošel, ki bi to zlo odpravil. Tistih pa, ki redno plačujejo vstopnino, tudi ne kaže odgnati. No in gledališče je pasivno, pomaga pa naj občina in država!

V dveh ~ treh vrstah

Angleški princ Jurij, najmlajši sin angleškega kralja, ki služi kot mornariški častnik na križarki »Durban«, je bil obsojen na 30 dni strogega zapora na ladji, ker se je v Los Angelesu dva dni predolgo mudil v družbi filmskih zvezd.

Kolera v Atenah. Vesti iz Aten javljajo, da so tam ugotovili več slučajev kolere. Med prebivalstvom je izbruhnila ogromna panika. Mnogi so poskušali odpotovati, toda vlada je prepovedala vsako izseljevanje iz Aten.

»Življenje se spreminja. Včasih sem lovil leve po Afriki —
»In kaj delaš sedaj?«
»Prodajam muholovce...«

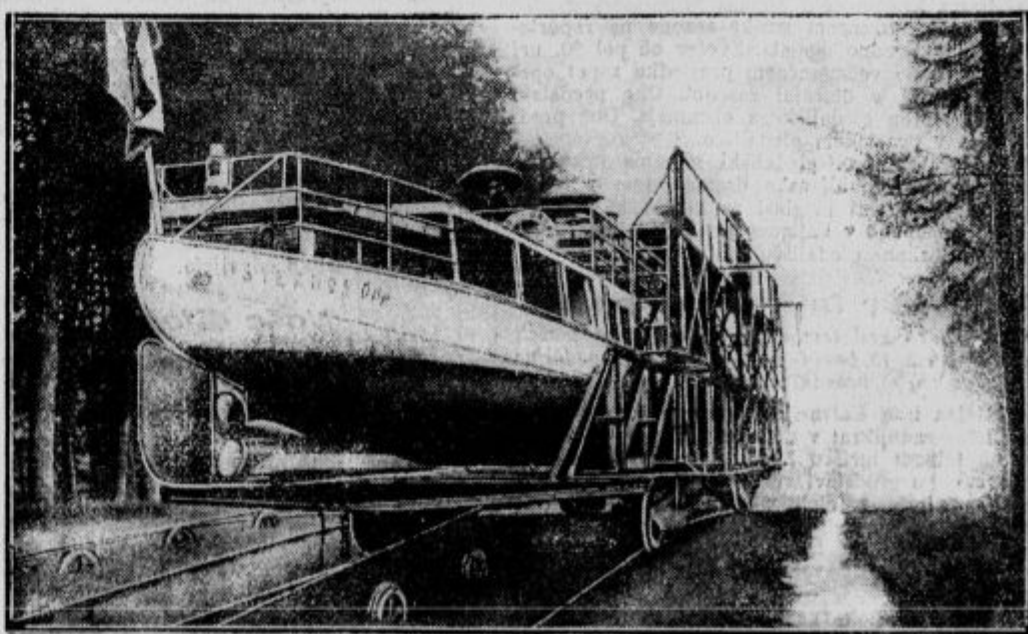
Na nekem banketu, ki so ga priredili na čast pesniku, so gostje klicali: »Naj živi naš pesnik, naj živi!« Ko je bil banket končan in so klici ponehali, je vstal pesnik in vprašal: »Od česa naj pa živi?«

Dva pesnika sta se razgovarjala o svojih delih. »Ali tvoje pesmi mnogo čitajo,« sta se spraševala. »Gotovo, gotovo, vsako mojo pesem prebere najmanj 50 urednikov.«

Ko je nekoč šel Chaplin mimo pokopališča, je dejal: »Čemu ima pokopališče pravzaprav to visoko zidovje. Takoj se mora odstraniti! Tisti, ki v njem počivajo, ne morejo več ven. Tisti pa, ki še živijo izven zidovja, nimajo nobenega interesa priti noter.«

Piloti Sabelli, Berelli in Williams, ki letijo iz Amerike v Rim.

Z ladjo preko gore — hodijo v Nemčiji. Da ni treba prekladanja, so premagali ovire med dvema vodama s tem, da spuščajo ladje po tračnicah iz ene v drugo vodo.

Gospodarstvo

Nov kartelni zakon v CSR

Te dni je čsl. pravosodno ministrstvo izdelalo načrt novega kartelnega zakona. Po novem osnutku so dogovori samostojnih producentov za skupni nastop glede produkcije, oddaje, kredita, poslovnih zvez ali cen veljavni. Take pismene dogovore je predložiti trgovin. ministru. Tudi vsi pismeni sklepi, ki so v zvezi s tem, se morajo predložiti. Podjetja morejo tako razmerja tudi ovreči, če so se razlogi izpremenili, posebno če razmerja preveč utesnjujejo gospodarsko svobodo posameznih podjetij. Pri trg. ministru se ustanovi poseben svet za kartelne stvari. Ta svet ima pravico dopustiti posameznim podjetjem odstop od dogovorov o gospodarsko lahko anulira dogovore, če n. pr. kodujejo gospodarsko ali pa blaginji vsega gospodarstva (n. pr. cene se zvišajo, produkcija omeji preveč itd.). Za garancijo, da se bo kartel pokoril odredbam ministrstva, lahko to zahteva kavgijo do 10 milj. Kč. Za nadzorstvo nad karteli sme trg. ministru po svojih organih pregledati knjige in beležke posameznih članov kartela in tudi poslovne lokale, nadalje zahtevati pismena pojasnila o produkciji in prodaji. Če se pismeno dogovori ne formulirajo, znaša kazen do 10.000 Kč. Kdor se namenoma ali po veliki nemarnosti pregreši proti predpisom, se kaznuje pred sodiščem (kazni grede od 1 meseca do 2 let, denarne so pa 1000—20.000 Kč). Osnutek nadalje prepoveduje, da bi se kdo pod častno besedo zavezal držati dogovorov in izrecno povdarja, da se na take dogovore ne nanaša zakon od 7. aprila 1870 o koalicijskem pravu.

Gospodarski krogi pravijo k načrtu, da je to le stari obnovele načrt, ki so ga že odklonili in povdarjajo potrebo naslonitve na tozadevno nemško pravo.

Dobave. Gradbeni oddelek ljublj. žel. ravn. sprejema do 27. t. m. ponudbe glede dobave 5000 komadov vžigalnih kapič. — Strojni oddelek sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 7000 komadov lesenih zamaškov na ležišča. — Prometno-komerc. oddelek sprejema do 2. oktobra ponudbe glede dobave 200 m blaga za zastave. — Drž. rudnik v Brezi sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 2000 kg strojnega olja in 1000 kg cilindričnega olja. — Drž. železnica Vreč-Majdan sprejema do 9. oktobra ponudbe glede dobave 2000 kg kave, 4000 kg svinjske masti in 3000 kg mila za pranje. — Drž. rudnik v Velenju sprejema do dne 10. oktobra ponudbe glede dobave električnih sesaljk. — Drž. rudnik v Vrtniku sprejema ponudbe gled dobave moke. — Vršile se bodo naslednje ofert. licitacije: 2. oktobra pri ravn. drž. železnice v Subotici glede dobave ščetk in metel; 3. oktobra glede dobave 18.000 komadov mrežic za plinsko razsvetljavo; dne 4. oktobra glede dobave raznega materiala (sadra, sidol, milo, papir, smirnov prah, kreda za čiščenje in pisanje itd.); 6. oktobra glede dobave plošč iz azbest-cementa ter glede dobave denaturiranega spirita, nišadorja in karbolne kisline. — 7. oktobra pri komandi mesta v Mariboru glede dobave generalnega popravila vojašnice Kralja Petra I. v Mariboru. — 10. oktobra pri Upravi drž. mlinskega, ekonomski oddelek v Belgradu glede dobave 51.000 kg žebelj. — 27. t. m. se bo vršila pri intendanturi Drav. div. obl. ofert. licitacija glede dobave 500.000 kg slame; 3. okt. pa glede dobave 16.750 kg svinjske masti. 3. okt. se bo vršila pri komandi Vrbanske div. obl. v Banjaluki ofert. licitacija glede dobave 450.000 kg ovs. — 6. okt. se bo vršila pri stroj. oddelku ljublj. žel. ravn. ofert. licitacija glede dobave bakrenih plošč; 8. okt. pa glede dobave mazalnih blazin. — Prodaja. 8. okt. se bo vršila pri Drž. žumski upravi v Beli Crkvi ofert. licitacija glede prodaje brinjevih jagod.

Borza

21. septembra 1928.

DENAR.

Na deviznem tržišču je bil danes promet neznamen. Privatno blago pa je bilo zaključeno edino v devizi Pariz po 222.20 in 222.47, srednji tečaj 222.42.

Zagreb. Berlin 1355.50—1358.50, Curih 1094.10—1097.10, Dunaj 800.12—808.12, London 275.88—276.63, Newyork 56.811—57.014, Pariz 221.47—223.47, Praga 168.37—169.17, Trst 296.75—298.75. Belgrad. Radi praznika Malega Šmarna borza ni poslovala.

Curih. Belgrad 9.13, Berlin 123.87, Budimpešta 90.60, Bukarešt 3.1625, Dunaj 73.17, London

25.2075, Newyork 519.75, Pariz 20.305, Praga 15.405, Trst 27.185, Solija 3.75, Varšava 58.30, Madrid 85.90.

Trst. Zagreb 33.61—33.63, London 92.78—92.78, Pariz 74.60—74.75, Newyork 19.08—19.09, Curih 36.815—36.825.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.47125, Valute: dinar 12.405.

Dinar: Newyork 175.80, Praga 50.25, London 276.10.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

21. septembra 1928.

	povpraš.	pon.	srednji	sr. 20. IX.
Amsterdam	—	2283.25	—	—
Berlin	1355.75	1358.75	1357.25	1357.25
Brusel	—	791.36	—	—
Budimpešta	—	992.44	—	—
Curib	1094.10	1097.10	1095.60	1095.60
Dunaj	800.12	803.12	801.62	801.90
London	—	276.23	—	—
Newyork	—	56.95	—	56.95
Pariz	221.42	223.42	222.42	—
Praga	168.37	169.17	168.77	168.72
Trst	—	297.82	—	297.60

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana: Celjska 158 den, Ljublj. kreditna 128 den, Kred. zavod 170—175, Vevče 105—110, Nihag Ruše 265—285, Slavnica 56 den, Šešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: Vojna škoda ar. 440.50—441.50 (440.50), kasa 440.50—441.50 (440), 9. 441.50, 10. 443—446 (445), 11. 450, 12. 452.50—453 (452.50—453), 7% invest. pos. 86.25—86.50, agrari 55.375—55.50 (186.50). Bančni pap.: Hipo 58—58.50, Poljo 18—19, Hrv. 55 d., Kred. 85 d., Jugo 88.25—88.50 (88.50), Lj. kred. 126—180, Medjun. 57.50 d., Prašed. 920—921 (920), dec. 980—942.50, Srpska 150—153 (151), Zem. 130—150, Etno 160—180, Kato 85 d., Obrt. 38—39, ind. pap.: Gutmann 207.50—210 (207.50—210), Slavonija 5.50—6, Slavex 95—98 (98), Danica 140 d., Drava 457.50—460 (430), Sečerača 480—490, Osl. Jjev. 150—160 (150), Brod vag. 85—88, Union 240 n., Isis 30 r., Ragusa 470—485, Trbovlje 470—485, Vevče 106—107 (107), Nar. šum. 16—25, Piv. Sar 300 r., Mlin. 19.50 r.

Dunaj. Podon.-savsko-jadr. 84.90, Zivno 118.50, Hipo 7.10, Alpine 43.30, Trbovlje 58.10.

Lesni trg

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 1 vag. tramov in 3 vag. bukavih hlodov. Tendence je neizpremenjena.

Žitni trg

Radi velikih nakupov belgajske mlinarske zveze v Bački so cene za pšenico in oves znatno poskočile. Danes ni dobili baške pšenice izpod 242.50 Din, ovs. pa ne izpod 235 Din. Ponudbe so zelo skrčene, ker se nahajajo producenti večinoma na polju radi lomljenja koruze.

V Ljubljani notirajo: Dež pridelki. (Vse samo ponudbe, slov. posl., plač. 30 dni, dob. prompt.) Pšenica baš. nova 79—80 kg, 2%, 285—287.50, za september 287.50—290, za oktober 300—302.50, moka nova, O. g. bl. lko Ljubljana, plač po sprejemu 430—435, baška koruza 345—347.50, ameriška koruza La Plata, promptna, zacarinjena, lko Ljubljana 300—302.50, oves, novi 265—270, ječmen baški 70—71 kg, nov, rešetan, lko Ljubljana, plač po prejemu po 315—320, rž, uzančno blago, mlevska tarifa 295—297.50, ajda, reš. 300—305, Zaklj. 2 vag. pšenice. Tendence čvrsta.

Novi Sad. Pšenica bač. in gor. bač. 235—237.50, bač. pot. 238—240, ban. 230—232.50, ban. Vršac 235—237.50, sr. 232.50—235, ječmen 235—250, pol. 280—290, bar. 250—300, oves bač. srem. 227.50—230, koruza 300—302.50, ban. 95—100, bač. post. 115—117.50, moka 00 gg 350—360, št. 2 330—340, št. 5 310—320, št. 6 265—276, št. 7 235—241, št. 8 200—210, otrobi bač. 182.50—187.50, sl. 180—185.

Budimpešta. Tendence utrjena. Pšenica okt. 26.24—26.36, zaklj. 26.34—26.36, marec 28.86—28.84, zaklj. 28.84—28.86, maj 29.48—29.58, zaklj. 29.58—29.60, rž okt. 25.30—25.36, zaklj. 25.36—25.38, marec 27.64—27.70, zaklj. 27.68—27.70, maj 28, koruza maj 28.16—28.22, zaklj. 28.22—28.24, julij 28.72—28.80, zaklj. 28.78—28.80.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sobota, 22. sept. 12: Reproducirana glasba in borzna poročila 17.30: Delavska ura: predava tajnik Del. zbora g. Uratnik: Vprašanje kronskih upokojencev. 18: Neumščina: poučuje dr. Piskernikova. 18.30: Filozofija, predava vseuč. prof. dr. Veber. 20: Koncert orkestra kr. opere v Ljubljani. Večer uvodure h komični operi. Dirigent g. A. Nefat. Uvodna beseda govori g. M. Kogoj. 1. Mozart: Ouverture k »Figarovi svatbi«. 2. Mozart: Ouverture k »Don Juan-u«. 3. Rossini: Ouverture k operi »Brivec Seviljski«. 4. Nicolai: Ouverture k operi »Vesele žene Windzorske«. 5. Smetana: Ouverture k operi »Poljub«. 6. Smetana: Ouverture k operi »Prodana nevesta«. 21.30 Poročila.

Nedelja 23. sept. ob 10: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 12: Reproducirana glasba. — 15.30 Tercet iz Siske. — 16: Pravljice, pripoveduje Radiotetka. — 16.30: Koncert pevskega kvarteta Bučar: 1. Dr. Ipavec G. Lastovski v slovo. 2. Prelovac: Dobredob. 3. Danilo Bučar: Le plavo. 4. Danilo Bučar: Voščilo. 5. Solza 6. 2. S. Svirakiš: Oj ta mlinar. 7. D. Bučar: Dve narodni. 8. F. Marolt: Soldaški boben. — 17: Dr. Iv. Pregelj: recitira odlomek iz najnovejše povesti Lanjski Tobija pod naslovom »Propoved pred uljnjakom«. — 17.30: Šaljivi prizori, govori g. Rogoz, član gledališča. — 20: Koncert članice kr. opere ge. Vilme Thierry-Kavnikove. 1. R. Savin: Ljubica zdaj je dan. 2. P. Konjović: Pod pendžeri. 3. A. Lajevic: Kaj bi te gledal? vmes igra radio-kvartet Ljubljana. 4. J. Marx: Blažena noč. 5. R. Strauss: Cecilija. 6. E. Saint-Saint: Arija iz opere »Samson in Dalila«. 7. Bizet: Seguidilla iz opere »Carmen«.

Drugi programi

Sobota, 22. septembra.

Zagreb: 20.35 Operetni večer. — Breslau: 21 Vesel konec tedna. Vesela glasba in humor — 22.30 Plesna glasba. — Praga: 19 Prenos iz gledališča: »Vodna vila«. (Dvojak). — Leipzig: 16.30 Koncert. — 20.15 Mandolinski koncert — 21.15 Solospvi in dueti iz operet. Prav pester spored — 22.30 Plesna glasba. — Stuttgart: 15 Koncert. Odlomki iz nemških oper. — 17 Citraški koncert — 20.15 sluhodrama. — Bern: 20 »Figarova svatba«, opera (Mozart). — Katowice: 20.30 Prenos koncerta iz Varšave. — Frankfurt: 16.35 Koncert lahke glasbe — 20.15 Prenos sluhodrame iz Stuttgarta, berlinska plesna glasba. — Brno: 18.10 Koncert — 19.10 Mozartova mladostna dela — 21.10 in 22.20 Prenos koncerta iz razstave. — Rim: 21 »Lodoletica«, opera v 3 dej. (Mascagni). — Langenberg: 17.45 Popoldanski koncert 19.40 Predavanje o gledališču, radiju in filmu — 20 Vesel večer. — Berlin: 17 Zabavna prireditve — 17.30 Zabavna glasba — 19.30 Predavanje: Moč sugestije — 20 Predavanje: Pomen znanstvenih zračnih voženj — 20.30 Opereta; nato veseloirga — 22.30 Plesna glasba. — Davenport: 20 Koncert vojaške godbe. — Dunaj: 11 Koncert kvarteta — 16 Popoldanski koncert — 18.05 Komorna glasba — 19.25 Predavanje: Avstrijski pesniki — 20.30 »Pravljica iz Florence«, opereta. — München: 16 Zabaven koncert — 21 Mandolinski koncert — 22.45 Plesna glasba. — Milan: 20.50 Koncert s pestrim sporedom. — Budapest: 18 Pesmi za lutnjo — 20.45 Koncert vojaške godbe — 22.15 Ciganska glasba.

Nedelja, 23. septembra.

Zagreb: 11.30 dopoldne koncert — 20.35 Operetna glasba. — Breslau: 11 Katoliška služba božja — 12 Vijoliški koncert — 16.30 Koncert lahke glasbe — 19.30 Prireditve v opomin T. Fontane-u — 20.30 Opera glasba. — Praga: 9. Cerkvena glasba — 11.30 Odkritje spomenika generala Stefaneka — 17 Orkestralna glasba — 19.30 Prenos iz Brna: Orkestralni koncert. — Leipzig: 16.30 Opera in operetna glasba — 19.30 »Ljubezenske aiere«, tri enodejanke — 21 Klavirske skladbe. — Stuttgart: 11.15 Katoliška služba božja — 15.30 Zabavna glasba. — 20 Pester večer. — Katowice: 20.30 Prenos koncerta iz Varšave. — Frankfurt: 17.30 Orkestralna glasba — 20.30 Koncert godalnega kvarteta — 21.30 Klavirski koncert. — Brno: 15 Prenos koncerta iz razstave — 17 Promenadni koncert — 18 Arije iz oper — 19.30 Koncert orkestralne glasbe. — Rim: 21 Koncert velikega simf. orkestra. — Langenberg: 16.30 Koncert — 20 in 21.40 Večerni koncert. — Berlin: 11.30 Koncert vojaške godbe — 17 Zabavna glasba. — Vjoliška glasba. Odlomki iz oper in operet — 22.30 Plesna glasba. — Dunaj: 10.15 Koncert zbora Wiener Sängerknaben — 11 Koncert dun. simf. orkestra — 16 Orkestralna glasba — 19.15 Bortkiewicz: Sonata za čelo in klavir — 20.05 »Pismo«, igra; nato Operetna glasba. — München: 16.30 Recitacije Róseggerjevih del — 17 Komor. a glasba — 18.15 Pesmi — 19.45 »Grofica Marica«, opereta — 22.30 Lahka glasba. — Milan: 20.50 »Norma«, opera (Bellini). — Budapest: 17 Lahka glasba — 19 Prenos iz opere — 22.10 Ciganska glasba.

Sport

PRICETEK NOGOMETNIH PRVENSTVENIH TEKEM.

V Ljubljani se prične jutri v nedeljo v vseh skupinah prvenstveno tekmovanje za leto 1928-29. Klubi so bili za novo sezono na novo razvrščeni v I. I. b in II. razred. I. razred tvorijo klubi Primorje, Ilirija, Slovan Hermes in Jadran ali Reka; slednja dva odigrata jutri kvalifikacijsko tekmo za prestop v I. razred. V I. b razredu so klubi Slavija, Svoboda, Krakovo ter Jadran ali Reka; II. razred tvorijo končni klubi Grafika, Panonija in Natak. Klubi I. razreda igrajo jeseni s prvimi in rezervnimi moštvi ter neobvezno z juniorskimi moštvi, klubi I. b igrajo s prvimi in rezervnimi moštvi, klubi v II. razredu pa samo s prvimi moštvi.

V novo prvenstveno sezono stopajo klubi večinoma zelo temeljito pripravljeni. V prvi vrsti velja to seveda za klube I. razreda dalje tudi za Svobodo, Slavijo in Grafiko.

Najvažnejša med jutrišnjimi tekmami je srečanje Ilirija: Hermes, ki spada upravičeno med najbolj priljubljene domače tekme, ker prinese vselej lepo in napeto, zanimivih momentov bogato igro. Oba kluba bosta imela jutri na razpolago kompletno I. moštva. Usodne važnosti je za SK Jadran in za SK Reko jutrišnja kvalifikacijska tekma, ki bo odločila, kateri klub bo igral v novi sezoni v I. razredu in kateri v drugem.

Razvrstitev jutrišnjih prvenstvenih tekem je naslednja:

Igrišče Ilirije ob 8. uri 30 minut Grafika: Natak, sodnik g. Betetto; ob 10. uri Ilirija rez.: Hermes rez., sodnik g. Jesih; ob 14. uri Jadran: Reka, sodnik g. Pevalak; ob 15. uri 45 minut Ilirija: Hermes, sodnik g. Cimperman.

Igrišče Primorja ob 14. uri Slavija: Krakovo, sodnik g. Setina.

SLUŽBENA OBJAVA SMUSKO TEHNICNEGA ODBORA JZSZ.

Iz seje dne 17. t. m.

Teoretični sodniški izpiti se dne 11. novembra t. l. kraj in čas se naknadno objavi. Za sog. niske se lahko prijavijo le verificirani člani Jugoslovanske zimske sportne zveze. Kandidati morajo obvladati sledečo tvarino: Organizacijo JZSZ in FISE, zvezna pravila, tekmovalni pravilnik JZSZ, mednarodni tekmovalni pravilnik, pravilnik o sportnem znaku JZSZ in organizacijo smuških tekem. Praktični izpiti se vrše pri kasnejših prireditvah. Vsi tisti ki nameravajo polagati izpit za sodnike v smuških skokih morajo poleg zgoraj navedene tvarine obvladati tudi natančno organizacijo skakalnih tekem in ocenjevanje skokov. Prijave za vse one, ki se niso prijavili že lanskoto leto sprejema do 1. novembra t. l. tajnik smuško tehničnega odbora Fr. Kopriva, Ljubljana, palača Trbovaljske premogokopne družbe.

Tehnični odbor je sklenil prirediti v bodoči sezoni desetdnevne smuške tečaje za tekmovalce in sicer v Kranjski gori, v Dovjem-Mojstrani, v Bohinjski Bistrici, na Pohorju in v Ljubljani. Tozadevno slede pismena navodila na zaupnike v do-tičnih krajih.

Zveza priredi v bodoči sezoni sledeče tekme: 1. smuško tekmo za državno prvenstvo dne 30. januarja 1929 na Pohorju, 2. državno prvenstvo v smuških skokih dne 20. februarja 1929 v Mojstrani ter 3. mladinsko smuško tekmo dne 6. januarja 1929 v Ljubljani ter pozivlja vse klube, da javijo na zgoraj navedeni naslov do 15. oktobra t. l. program njihovih prireditve v bodoči sezoni.

Prihodnja seja dne 24. t. m. ob 20. uri v Emoni.

I. gorska motorna dirka na Trojane se vrši neprekinjeno v nedeljo, dne 23. septembra, ob vsakem vremenu. Dirka prične ob 10. uri dopoldne, od katerega časa dalje bo proga od km 46.2 za Vranskim do km 38 na vrhu Trojan zaprta za ves promet. Istotako bo cesta zaprta v soboto, dne 22. septembra od 15. do 18. ure, v katerem se vrši ofi cialni trening vozačev. Potniki, ki žele v tem času potovati v Ljubljano ali obratno proti Mariboru, se morajo za časa ofi cialnega treninga in prireditve same poslužiti stranske ceste preko Motnika na Kamnik—Domžale v Ljubljano ali obratno. Da se omogoči čimvečja udobnost na prireditvi, je klub skrbel za ugodne avtobusne zveze iz Celja do Vranskega. Prevažanje gledalcev na dirkališče prične v nedeljo zjutraj od 7. ure dalje.

Motoklub »Ljubljana« naznanja, da priredi Motoklub »Celja« v nedeljo, dne 23. t. m., gorsko dirko na Trojanah. Dirka se vrši ob 2. uri dopoldne, kvalifitna vožnja pa ob 10. uri dopoldne. Skupen odhod dirkačev MKL ob 8. uri vseh ostalih pa ob 12. uri izpred kavarne Evropa na Dunajski cesti. Člani Motokluba »Ljubljana« se opozarjajo, da se te dirke udeležijo v velikem številu.

Henrik Sienkiewicz:

Na polju slave

Povest iz časa kralja Jana Sobieskega.

»Jacus! mi že vemo, da nisi Pilat, ti pa veš, da smo mi po izgubi Kijevske dežele postali prav revni, skoro bi rekli nemaniči. A glej! Tu ti prinašam kar pač premoremo, in sprejmi vsaj to s hvaležnim srcem.«

Po teh besedah mu je izročil neki, v kos rdečega atlasa zavit predmet, a medtem so trije mlajši bratje ganjeno ponavljali:

»Sprejmi, Jacus! sprejmi! sprejmi!«

»Sprejemam, pa Bog vam poplačaj!« je odgovoril Jacak.

Tako govoreč je položil ono stvar na mizo in pričel odvijati atlas, a nenadoma je odskočil in zakričal:

»Bog se usmili! Človeško uho!«

»In veš čigavo je? Marciana Kšepeckega!« so se grenko odzvali bratje.

»A!«

Navzoči so tako ostrmeli, da je zavladal trenoten molk.

»Fej!« je slednjič zakričal župnik Vojnovski.

* Poljska je po dolgih vojnah l. 1667 začasno in l. 1686, za vedno odstopila Rusiji vzhodno Ukrajino s Kijevom. Poljska, ki sama ni mogla braniti te nadvse važne trdnjave, je tedaj pridobila Rusijo za vojno s Turki (poprej je mejila Rusija le na Tatarje), a s tem žrtvovala velik del svojega mednarodnega pomena. Kralju Janu Sobieskemu so solze zalivale oči, ko je podpisoval pogodbo.

Premiril je brate drugega za drugim z ostrim pogledom in jim pričel srdito brati levite:

»Ali ste Turki, da bi morali poklanjati ušesa ubitih sovražnikov? Sramoto delate tej krščanski vojski in vsemu plemstvu. Četudi bi Kšepecki stokrat zaslužil smrt, če bi bil celo krivoverec ali naravnost nevernik, bi bilo tako dejanje še vedno nepopisna sramota. O, veliko veselje ste napravili Jacku, da mora kar pljuvati, ker se mu od studa sline cedijo iz ust! Jaz pa vam pravim, da ne smete za tako dejanje pričakovati nobene hvaležnosti, temveč le zaničevanje in še sramoto povrh, kajti med vso konjenco ni nobenega polka, kaj, še pri pehoti ni regimenta, ki bi hotel take barbare sprejeti za komilitone.«

Nato je stopil Matevž pred brate in pričel, ves razvnet od silne jeze, tako-le govoriti:

»To je torej hvaležnost in plačilo, to je človeška pravico in v sodba! Če bi rekel to kak posvetoen človek, bi se kmalu našlo še drugo uho, da bi bilo prvemu v par. A če govori tako duhovna oseba, naj jo sodi Gospod Jezus in se zavzame za nedolžne! Vprašujete, prečastiti: »Ali ste Turki?« jaz pa vprašam: ali mislite, prečastiti, da smo uho odrezali mrtvecu? Bratci dragi! sirote vi nedolžne, tako daleč je torej prišlo, da so napravili iz vas Turke, sovražnike vere! Kaj pravite?«

Tu mu je zadržtel glas, kajti žalost je premagala njegovo jezo: Tudi ostali bratje so pričeli, ker jih je krivična obsodba razburila, prav tako žalostno klicati:

»Turke so napravili iz nas!«

»Sovražnike vere!«

»Podle nevernike!«

»Pa povejte, za vraga, kako je bilo!« je rekel župnik.

»Luka je Marcianu odsekal uho pri dvoboju.«

»Odkod pa se je vzel Kšepecki?«

»Prišel je sem. Že pet dni je bil tukaj... Za nami se je pripeljal...«

»Naj samo eden govori. Govori ti, ampak stvarno.«

Tu se je župnik obrnil na Jana, najmlajšega brata.

»Naš znanec, tovariš pri praporu knezoškofa sandomirskega, nam je pred tremi dnevi slučajno pravil,« je pričel Jan, »da je videl v neki vinski kleti v Kazimirjevem predmestju prav čudnega človeka.«

»Šlahčič,« je pravil, »skakor klada, z velikansko glavo, tako potisnjeno v trup, da mu segajo ramena do ušes. Kratke (je pravil) krive noge ima in pil je kakor krava. Ostudnejše opice (je pravil) še nisem videl!« Nam pa je gospod Jezus že pri rojstvu naklonil tako bistre glave, da takoj vse izpregledamo in smo se precej začeli spogledovati: Ali ni to Kšepecki? — Takoj sem rekel tovarišu: »Ali nas spremlja v ono krčmo?« — »Spremlja.« In nas je spremljal. Tema je že bila, a tam v kotu za mizo sem videl nekaj črnega. Luka je stopil bliže in pričel kresati iskre tik pred očmi onemu, ki se je tam skrival. »Kšepecki!« je zaklical — in lop! ga pograbil za vrat. Potegnili smo sablje, a on se je iztrgal in ko je videl, da mu nič ne pomaga (zapirali smo mu izhod skozi vrata), je pričel kar skakljati pred nami. Tako ti je poskakoval semintja kakor petelin! Kaj, vi, pretepači, (je rekel) ali mislite, da se vas bojim. Le pridite na dvoboj z menoj, pa ne vsi skupaj! Ali pa ste razbojniki, ne pa plemiči!«

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28.

Službe isčijo

Prodajalka

poštena, zanesljiva, išče mesto v okolici Celja za takoj ali pozneje. Cenj. dopise na upravo »Slovenca« pod šifro »Poštena« št. 8995.

Dva čevljarska pomočnika

se sprejemata takoj. Osebo predstaviti pri Jos. Požar, Radomlje.

Gospodična

(Wirtschaftsfraulein) inteligentna, večja vseh gospodinskih opravil, dosedaj voditeljica gospodinjstva na veleposelstvu, poleg slovenščine perfektna v nemščini — želi čimprej zamenjati svoje mesto z drugim primerim, bodisi kot pomočnica gospodinj, voditeljica gospodinjstva na veleposelstvu, industrijskem obratu ali slično. Ponudbe na upravo lista pod »Prvo vrstna moč« št. 8782.

Kot hišnik

sluga ali skladiščnik išče službo 35 letni oženjen mož, varen tudi kot vrtnar, zmožen nem. jezika v govoru in pisavi. Žena zna tudi šivati. Naslov v upravi Slov. pod št. 9046.

Žagar

35 let star, oženjen, išče službo. Več je tudi popravljal, kubiranja okroglega in rezanega lesa, manipuliranja in nemščine v govoru in pisavi. Službo lahko nastopi takoj. — Naslov se izve v upravi lista pod št. 9047.

Službodobne

Mizarja

v akordno delo za izdelavo pohištva na stroje, sprejemem. Plača po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8945.

Poslovodjo trgovine s podružnicami, gostilno in več uslužbenci, podjetnega, izkušenega, večvečnega dvojnega knjigovodstva, išče konsumna zadruga na deželi. Nastop s 15. nov. t. l. Plača po dogovoru. Ponudbe do 30. sept. na upravo »Slovenca« z navedbo izobrazbe, dosedanjih služb in zahtevno plače pod št. 8949.

Pletilja

z lastnim strojem in učenka se sprejme. — Zg. Šiška 42.

Učenec

star 14 let, močan, poštenih kmetijskih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, dober računar, se sprejme v trgovino z mešanim blagom in izdelnimi pridelki. Lastno-ročno pisane ponudbe na trdno lvan Regvat, Pilštani.

Vajenca

sprejem proti plačilu. Jos. Otorepec, kleparstvo in kotlarstvo, Za Gradom 9.

Elektromonterja

sprejme Vojnovič & Co., Ljubljana — Glince.

Kurjača-

ključavničarja

mlajšo moč, išče Hotel Union. Osebene ponudbe. Nastop takoj.

Kot uradniško moč

se sprejme absolventka trgovske šole. — Lastno-ročno pisane prošnje s spricvali je nasloviti na upravo »Slovenca« pod šifro »Vesten« št. 9051 do 30. 9. t. l.

Težake delavce

se sprejme v trajno delo pri zgradbi ceste Kokra nad Kranjem pri km 22.

Zasluzek

Agilnega zastopnika za prodajo stenskega beležnega koledarja, iščem za takoj. — Ponudbe pod Dober zaslužek na upravo lista.

Novol

Velik zaslužek! Iščejo se agilni zanesljivi zastopniki (ce) za zelo rentabilno noviteto. Ponudbe je poslati na Bogdan Milošević, Bela Crkva, Banat.

Dijaki

Dva dijaka ali akademika sprejemem na stanovanje in zajtrk. Lahko tudi z vsi oskrbo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9064.

Pouk

Gospodične in gospe poslužite se ugodne prilike in prijavite se k pouku za izrješevanje lastne garderobe. Pričetek sistematičnega poldnevne-ega pouka 1. oktobra. — **Modni atelje M. ŠARC, Ljubljana** - Miklošičeva cesta, vhod: Pražakova ulica III. nadst. (Palača Pokojniškega zavoda).

Metoda Berlitz

Pouk francoščine, angleščine, italijanščine itd. po profesorji dotičnih jezikov. Vsak profesor poučuje edinolet v svoji materinščini. — Prijave samo v višji drž. realki (Vegova ulica), pritličje, I. A. razred.

Stanovanja

Opremljena soba se odda. — Kje, se izve v upravi Slov. pod št. 8901.

Soba

z 2 posteljama se odda s 1. oktobrom gospodični. Poseben vhod. Ulica na grad št. 7.

Prazno sobo

oddam v bližini bolnice. Električna, separiran vhod. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9063.

Vnajem

Vodna moč 18 KS, se odda v najem proti nizki najemnine s poslopjem ob vodi, pet minut od kolodvora. — Proda se tudi 200 hektovinskih posestev za skladišče in transport. Pisma na upravo pod 9067.

Porestva

Vile, hiše eno- in večdružinske, v Ljubljani, proda posredovalnica Zagorski, Ljubljana, Miklošičeva 14.

Več stavbnih parcel

se proda. — Poizve se Linhartova ulica 9.

Gostilniške

in trgovske hiše, dobro ideoče, v Ljubljani ali v Mariboru, proda posredovalnica Zagorski, Ljubljana, Miklošičeva 14.

Objave

Kupcem drž. papirjev na obroke dajemo posebne ugodnosti! Zastopnike iščemo po vsej Sloveniji ozir. SHS! — Vprašanja na Slovenca pod »Jorast« št. 9026.

Novi davčni zakon

za 12 Din; veljavni stanovanjski zakoni za 12 Din se dode pri Zvezi hišnih posestnikov, Ljubljana, Salendrova 6. Istotam se naroča »Moj dom«, glasilo hišnih in zemljiških posestnikov in stane celo leto 20 Din z naveden. zakoni vred.

Kupimo

Drobilec za kamenje (Steinbrecher) in električni pogonski motor 4-5 HP, rabljen in dobro ohranjen, kupim. — 220 X 380. Naslov: Dragotin Korbar, Zagorje ob Savi.

Kupujemo

zlato, srebro, platin in plačamo 1 srebrno krono 3.60 Din, 2 srebrni kroni 7.20 Din, 5 srebrnih kron 18 Din; prevzamemo tudi vse druge kovine in plačamo najbolje. — Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. Šiška, Jernejeva c. 8.

Stavbni les

Imam v Splitu veliko skladišče stavbnega lesa že osem let. Želim sklopiti v zvezo s kako žago v Sloveniji za dobavo lesa. Naslov: Petar Veršalović, Split, Obrov 4/II.

Kupim beli debeli

Krompir Imam v Splitu veliko skladišče stavbnega lesa že osem let. Želim sklopiti v zvezo s kako žago v Sloveniji za dobavo lesa. Naslov: Petar Veršalović, Split, Obrov 4/II.

Ponudbe franko va-

gon na **V. Horak, Derventa, Bosna.**

Jutri

Jutri se dobe v Mostah pri »Sedmic« krkve in mesene pečene klobase. Franc Černe.

Prodamo

Puhasto perje

kg 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg izkoristite priliko, dokler zaloga traja. Imam tudi beli puh kg 300 Din. L. Brozović, kem. čistion-perja, Zagreb, Ilica 82.

Lokomobil

prevozno, dobro ohranjeno, 30 KS, prodamo. — Ogleda se lahko proti prijavi. — Željarska zadruha v Kropi.

»Renault«

mal 4 sedežni, 10.000 km rabljen, izborn ohranjen; »Fiat« 501, v dobrem stanju; »Peugeot«, poltovorni, zadaj zaprt za prevoz peciva ali kaj podobnega 3000 km rabljen; »Studebaker« 6-cylindrski, sportna tipa, izvrstno ohranjen in »Opel« mali, 4 sedežni, skoraj nov, se proda. — Aloma Company d. z. o. z., Ljubljana.

Inserirajte v

Slovencu!

Obrt

Žima

morska trava, posteljne vzmeti in vločki najceneje pri Fr. Stupić, Zelenina, Ljubljana, Gosposvetska 1.

Volna in bombaž

za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA Stari trg 12 - Zidovska 4.

Nogavice

vseh vrst, iz bombaža in garna, kakor tudi volnene telovnike, plete dokolenice itd. po najnižjih cenah, na drobno in debelo, Fr. Petrač, strojno pletilstvo, Kropa 73, Gor.

Razno

Rejenko

nad 5 let staro, sprejemem. — Podgora št. 29, št. Vid nad Ljubljano.

Darujte

Podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Volfova ulica št. 12!

Linoleum

priznanih znamk tovarne D. L. W. Bietigheim imam stalno na zalogi in izvršujem strokovnjaško polaganje. — I. ČERNE, Ljubljana, Dunajska cesta 28. Proračuni in vzorci na razpolago.

Klavični prvih svetov. znamk!

ALFONZ BREZNIK

Ljubljana, Mestni trg 3. Najmanjši obroki.

Zaloga in izposojevalnica najboljših klavirjev, pianov in harmonijev Steinway, Bösendorfer, Förster, Hülz, Hofman, Original Stiglitz. Popravila in uglaševanje najcenejše. — Najbogatejša izbira vseh ostalih glasbenih instrum. in strun.

Oves in koruzo

kupite najceneje pri trdki A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24, veletrgovina z žitom.

Pazite na obleke

ker si veliko veliko lahko prihranite, če jo daste čistiti in barvati v kemično pralnico, kjer je cena najnižja in najbolj solidna postrežba.

Anton Boc

Ljubljana Selenburgova ulica 4. Tovarna: VIC-GLINCE.

Otomane

v različnih vzorcih, po 550, 600 in 680 Din. otomanska pregrinjala, modroce itd. kupite najbolje. — Rudolf SEVER, tapetništvo, Marijin trg 2.

KLOBUKE

modno blago in telovadne potrebščine priporoča trg. — Pri AMERIKANCU, Ljubljana Stari trg 10.

Priporočajte povsod

dnevnik **SLOVENE**

Najboljše kolo Gritznor

vam priporočamo po znanosti cenit najboljše!

DUBIED Dubied

pletalni stroj samo pri **Josip Petellinc Ljubljana**

ih vodi poleg Prešernovega imenika — Telefon 2913. Za časa veleseljstva aviljon H I, prostor levo

Pouk. Gospe in gospodične prijavite se k pouku za izrješevanje lastne garderobe. Pričetek 3 mes. poldnevne pouka 1. oktobra.

Modni atelje M. Šarc, Ljubljana

Miklošičeva cesta, vhod Pražakova ulica, III. nad. palača Pokojniškega zavoda.

Preselitev modnega salona!

Cenji. damam vjudno naznanjam, da sem svoj **modni salon preselela** s Sv. Petra ceste št. 19 na

Sv. Petra ceste št. 8

(nasproti hotelu Lloyd), kjer prihrnem poslovati z 22. t. m.

Priporočam se cenji. damam še v nadaljno naklonjenost z zagotovilo, da bom vedno razpolagala z najnovejšimi modeli in postrela s solidnimi cenami.

Zofija Mahnič.

Dvoje lepih stanovanj

moderno opremljenih, sobe 40, 26 in 35 m², vse moderne pritlikline, se odda

v najem

s 1. decembrom 1928 v novi hiši Beethovnova ul. 2. Ravno tam v pritličju 2 sobi 24 m² in 33 m² kot

poslovni prostori

Pojasnila v pisarni ing. M. Šuklje, Selenburgova ulica 7/I. (Jadr.-pod. banka.)

Radio

Nauk o radiotehniki

Spisal Leopold Andreč

Broširan Din 60—, vezan Din 76—

Jugoslovanska knjigarna

v Ljubljani.

Objava

Uprava državnih monopolov razpisuje tem potom prvo ponudbeno licitacijo za nabavo dveh kosov avtomatskih

strojev za perforiranje

za državno markarnico v Beogradu.

Licitacija se vrši dne 26. oktobra 1928 ob 11 dopoldne v pisarni uprave državnih monopolov. — Pogoji kakor tudi vsa ostala pojasnila se morejo dobiti vsak delavnik od 8 do 12 dopoldne v pisarni industrijskega oddelka uprave državnih monopolov.

Iz pisarne industrijskega oddelka uprave državnih monopolov IM br. 8118 — 10. sept. 1928.

Harley - Davidson - Motocikla

na 16. svetovni mednarodni gorski dirki na Semeringu.

G. Schneeweiss tolče na malem

350. ccm. Harley-Davidson-Motociklu

ne samo svojo, temveč vse ostale kategorije do 1000 ccm. Vrh tega je zboljšal lanski rekord od 7:22,70. na 7:17,97. in dosegel najboljši čas dneva!

Pri isti dirki doseže prvo mesto in najboljši čas za motocikle s prikolicco g. WINTER zopet na

Harley-Davidson-Motociklu 1000. cm.

Promptna dobava vseh najnovejših modelov iz skladišča generalnega zastopstva

Tehniška komercialna družba z o. z.

LJUBLJANA, Tavčarjeva ulica 6. — Telef. 2138.

Plačila na obroke! Največje skladišče rez. delov!

VACLAV SCHRAMM

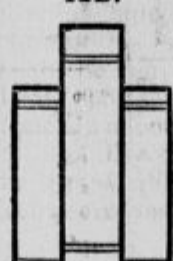
LASTNA IZDELOVALNICA GODBENIH INSTRUMENTOV

Specialna trgovina za godala vseh vrst in godalnih potrebščin. strun itd.

SPECIALIST ZA MEDENA GODBENA GLASBILA

izdelovalnica CELJE, KRALJA PETRA CESTA 14

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Mizarskega delovodja

se išče za takoj ali za 1. november pri lesni industriji za mizarski oddelak. V poštev pridejo le oni z dobrimi izprijevami in večletno prakso pri večjih mizarskih podjetjih. Pismene ponudbe se sprejemajo v oglas. odd. Slovenca pod št. 8664.

Opozorjamo na »Mali oglasnik«

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki